

NA CESTĚ S JEŽÍŠEM

Metodika k druhému vydání
učebnice náboženství

Na cestě s Ježíšem

Metodika k učebnici náboženství pro děti ve věku 9-12 let

Autoři: Mgr. Martina Orlovská, Ph.D., Mgr. Jana Šaratová, DiS.

Jazyková korektura: Mgr. Zuzana Nakládalová

Vydalo Arcibiskupství olomoucké

Druhé vydání, 2021

mail: katecheti@ado.cz

ISBN 978-80-85396-08-9

Milí katecheté,

berete do rukou metodiku k učebnici, která je určena pro výuku náboženství jak jednotlivých ročníků (především 4. a 5. tř.), tak spojených tříd (3.-6. tř.). Jejím prostřednictvím je možné pracovat s dětmi, které už byly u prvního svatého přijímání, ale i s dětmi z nevěřících rodin. Pro děti nepokřtěné se učebnice stává prvním seznámením s osobností Ježíše a tyto děti jsou zvány k navázání vztahu s ním. Děti, které byly u prvního svatého přijímání, mají prostřednictvím jednotlivých hodin možnost své poznání Ježíše a svůj vztah s ním prohlubovat. Jak je možné kloubit všechny tyto skupiny a záměry dohromady? Učebnice počítá se dvěma skutečnostmi. První z nich je víra v to, že Boží slovo má moc oslovit všechny tyto děti a vstoupit do jejich životů a životů jejich rodin. Druhou z nich je osobnost katechety, který uvědoměle vede skupinku dětí a učebnici bere jako pomůcku na jejich společné cestě s Ježíšem.

Ročníkové cíle

- 1) Žáci se v jednotlivých hodinách blíže seznamují s osobností a posláním Ježíše z Nazareta.
- 2) Žáci promýšlejí svůj vztah k sobě samému, k Ježíši, lidem a církvi. Prostřednictvím každodenních drobných úkonů usilují o rozvoj těchto vztahů.
- 3) Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni se zodpovědně rozhodnout pro angažovanost ve společnosti a prostřednictvím každodenních drobných úkonů ji rozvíjet.

Jak se tato učebnice používá?

Cílem výuky není přečíst si všechny texty a vyplnit všechny úkoly.

Každá hodina má svůj cíl, k němuž lze dojít různými cestami. V učení nabízíme podněty. Katecheta si z nich podle složení třídy vybere, konkretizuje je a doplní. Katecheta není zaměřený na „probrání látky“, ale na cíl, který je zde vytyčen a který si katecheta sám podle složení dané třídy konkretizuje. Je-li to potřeba, může katecheta některé lekce rozdělit do dvou hodin a jiné zase vynechat.

Tento koncept se nesoustředí výhradně na znalosti, ale také na dovednosti a postoje.

Znalosti:

- žák zná vybrané novozákonní příběhy,
- na jejich základě je seznámen s pojmy a skutečnostmi důležitými pro křesťanský život,
- je schopen jednotlivé události či témata propojit s vlastním životem či se životem církve.

Dovednosti:

- žák je schopen číst biblické texty s porozuměním a pracovat s nimi a s tématy, které nabízejí,
- žák se učí mluvit o náboženských tématech a o své víře,
- žák rozvíjí schopnost modlit se,
- žák je schopen pracovat s biblickou mapou.

Postoje:

- žák je seznámen se základními křesťanskými postoji, uvědomuje si vlastní postoje a rozhoduje se o tom, jak tyto postoje aplikuje ve svém životě. Upevňuje si je například pomocí úkolů v týdenní výzvě.

Doporučujeme, aby žáci biblické texty alespoň v některých hodinách četli přímo z Bible.

Obsah

1. POJĎ ZA MNOU	4
2. JEŽÍŠ UČÍ O BOŽÍM KRÁLOVSTVÍ	6
3. JEŽÍŠ NÁS UČÍ MODLIT SE.....	10
4. JEŽÍŠ UZDRAVUJE	13
5. JEŽÍŠ VYHÁNÍ ZLÉ DUCHY	15
6. JEŽÍŠ NÁS VEDE K VĚČNÉMU ŽIVOTU	19
7. JEŽÍŠ ZVE KE SPOLUPRÁCI	22
8. KÝM JE JEŽÍŠ?	23
9. PŘÍPRAVA NA PŘÍCHOD MESIÁŠE	26
10. ZVĚSTOVÁNÍ MESIÁŠE.....	28
11. SETKÁNÍ MARIE A ALŽBĚTY	31
12. BOŽÍ SYN MEZI NÁMI	33
13. JEŽÍŠ UČÍ O NEBESKÉM KRÁLOVSTVÍ	35
14. JEŽÍŠ NÁS UČÍ STÁVAT SE BLIŽNÍMI	37
15. JEŽÍŠ NÁS UČÍ ODPOUŠTĚT	39
16. JEŽÍŠ NÁS UČÍ POSLOUCHAT OTCE	40
17. POKUŠENÍ NA POUŠTI	42
18. PROMĚNĚNÍ NA HOŘE	44
19. LAZAR Z BETÁNIE.....	45
20. VJEZD DO JERUZALÉMA	47
21. JEŽÍŠ DÁVÁ SVŮJ ŽIVOT	48
22. JEŽÍŠ SVOU SMRTÍ OTEVÍRÁ NEBE	50
23. JEŽÍŠ VSTAL Z MRTVÝCH!	52
24. JEŽÍŠ SE ZJEVUJE UČEDNÍKŮM	53
25. JEŽÍŠ POSÍLÁ DUCHA SVATÉHO	55
26. PETR KÁŽE ZÁSTUPU	57
27. JEŽÍŠ POVOLÁVÁ ŠAVLA	59
28. MISIJNÍ CESTY APOŠTOLA PAVLA.....	60
29. PAVLOVY DOPISY.....	62
30. NOVÉ NEBE A NOVÁ ZEMĚ	64

1. POJĎ ZA MNOU

Cíl hodiny

Žák chápe, že Ježíš je stále živý, zná jej a zve k následování.

Na biblické mapě najde Galileu, Galilejské moře a město Kafarnaum.

Metodika

Uvedení

V tomto školním roce budeme lépe poznávat Ježíše, Božího Syna, jak žil, čemu učil a proč přišel na svět. Poznáme místa, kde Ježíš žil a působil, a lidi, které potkával.

Pokud katecheta v minulých letech s žáky probíral Bibli, mohou si zopakovat, co už o ní vědí. Naučí se či zopakují si, jak se v ní vyhledává.

Katecheta může tuto hodinu rozdělit na dvě, v nich může žákům představit biblickou knihovnu a biblickou mapu.

Boží slovo

Ježíš jde kolem Galilejského moře a oslovuje rybáře. Podobně volá každého z nás. Rybáři se nerozmýšlejí a následují ho. Co se bude dít dál? To nevědí. Důvěřují mu a věří, že se jim toto rozhodnutí vyplatí. V tom nám mohou být inspirací: důvěřovat Ježíšovým slovům a jednat podle nich, i když nevíme, co bude následovat. V tomto spočívá moudrost života.

Diskuse k otázkám

Dopiš k postavám jména. Katecheta žáky upozorní, aby si všimli, kolik postav je v loďce. Podle toho poznají, o které postavy se jedná. (Žák díky textu poznává 4 konkrétní Ježíšovy učedníky.)

K čemu je Ježíš zve? Ježíš rybáře zve k tomu, *aby byli s ním*. V jeho blízkosti porozumí plánu, který pro ně Bůh připravil. (Žáci si do sešitu zapíší text v kurzivě. Katecheta může v diskusi tuto myšlenku rozvinout dál.)

Práce s mapou

Katecheta seznámí žáky s biblickou mapou. Žáci na mapě hledají Galileu, Galilejské moře a Kafarnaum.

Inspirace k duchovnímu životu

Jaké je to dobrodružství? Je to budování vztahu s živým Ježíšem a cesta do jeho království, o kterém se můžeme více dozvídat na stránkách evangelia. Ježíš s každým z žáků počítá při budování tohoto království.

Rozvíjející aktivity

1. POZVÁNÍ

Cílem aktivity je pomoci žákovi, aby si uvědomil, že Ježíš zve osobně jeho k následování. Katecheta vede žáky poznání, že nejlepší je být na této cestě spolu s někým dalším, ať je to rodina, kamarádi nebo lidé z farnosti.

2. SVATÍ

Pokud žáci nikoho neznají, upozorní je katecheta na to, že rybáři, o kterých si dnes četli, se stali Ježíšovými přáteli. Zeptá se jich, jestli znají nějaké další učedníky nebo lidi z evangelia. Mohou si také připomenout křestní patrony, nebo komu je zasvěcený kostel, jaké sochy či obrazy v něm mohou vidět. Katecheta uzavře úkol tím, že v průběhu roku se budou s některými dalšími Ježíšovými přáteli seznamovat.

Mobil

Žáci mají na pracovních stranách učebnice namalovaný mobil. Na něm každý týden uvidí zprávu od Ježíše, na kterou mají zareagovat. Účelem této aktivity je podpořit osobní modlitbu žáků, kterou budou poznávat jako rozhovor s Ježíšem, a takto budou také rozvíjet svůj vztah s ním. Mají zakusit, že Ježíš zná, zajímá se o ně a nabízí jim svou pomoc.

Katecheta žáky ubezpečí, že své odpovědi nebudou číst nahlas. To, co sem napíší, je jejich zprávou pouze pro Ježíše.

Týdenní výzva

Katecheta připraví žáky na to, že je každý týden čeká výzva k práci na sobě. Povzbudí je k činnosti a očekávání výsledků. Tak žáci vstoupí do dobrodružství s Ježíšem. O svých snahách a výsledcích si budou povídat na začátku další hodiny.

Účelem dnešní výzvy je vrátit se doma k Bibli a procvičit si orientaci v ní, případně se s rodiči pobavit o tom, jestli mají doma Bibli, nebo proč ji nemají. Katecheta povzbudí žáky také k tomu, aby si v Bibli sami nebo s někým druhým našli úryvek z této hodiny a znovu o něm popřemýšleli.

2. JEŽÍŠ UČÍ O BOŽÍM KRÁLOVSTVÍ

Cíl hodiny

Žák rozumí pojmu blahoslavení a dokáže vysvětlit některá z Ježíšových blahoslavenství. Poznává, že Ježíš nabízí mimořádné štěstí těm, kteří jej budou následovat. Vysvětlí, že základem pro následování Ježíše je vztah důvěry.

Na biblické mapě najde horu Blahoslavenství.

Diskuse nad týdenní výzvou

Metodika

Uvedení

Sněhové pusinky

Máš rád sněhové pusinky, které se rozplývají na jazyku? Teď vám přečtu recept, podle kterého se dají připravit: Nachystáme si cukr, vaječné bílky, nádoby, šlehač, zdobící sáček, váhu a pečicí plech. Z bílků vyšleháme tuhý sníh, přidáme moučkový cukr a dál šleháme nad parou do zhoustnutí. Nádobu z horké vodní lázně odstavíme a šleháme, dokud bílková směs nevychladne. Zdobícím sáčkem vymačkáme na

vymazaný, hrubou moukou vysypaný plech malé pusinky, které sušíme v mírně vyhřáté troubě asi 45 minut.

Co je lepší: číst recept, nebo si pochutnávat na pusinkách?

Čtení receptu může probudit naši chuť, až se nám začnou sbíhat sliny. Samotné pečení může být zábavné. Nic se ale nevyrovná tomu pochutnat si na upečené sněhobílé pusince.

Podobné je to se vším, co se týká Ježíše. Přemýšlet nebo povídat si o něm je jiné než být s Ježíšem a zažívat naplňování jeho příslibů v Božím království. To platí také o blahoslavenstvích.

Je důležité pozorně naslouchat, co v něm Bůh říká (to je jako číst recept). Pak se s Boží pomocí pokoušíme podle toho žít. Boží pomoc získáme z pravidelné četby Božího slova – při ztišení a naslouchání (pečení). Ze života s Bohem pak vycházejí sladké plody – jak to slyšíme například v blahoslavenství (sladké pusinky).

Stejně jako pečení se nám na poprvé, podruhé nemusí povést, tak je to se životem podle Božího slova. Ti, kdo vytrvají v učení, nebudou zklamáni. Na toto učení se budeme celý letošní rok soustředit.

Boží slovo

Ježíš přichází jako učitel. Učí o Božím království a o životě v něm. Začíná skrze blahoslavenství. Říká v nich, že Boží pohled na svět je jiný než ten náš. Ukazuje, že šťastní jsou ti lidé, kteří vědí, že jim něco chybí (jsou chudí, pláčou, touží po spravedlnosti), protože jenom takoví lidé se mohou se svou touhou obrátit na Boha a on je může potěšit. Říká, že šťastní nejsou ti lidé, kteří mají moc peněz, ale ti, kteří mají čisté srdce. A šťastní jsou také ti, kteří Bohu pomáhají v uskutečňování Božího království na zemi tím, že jsou milosrdní a tvůrci pokoje. Všichni tito lidé nemusí své štěstí zakusit hned, ale když se budou vytrvale jednat, Bůh jim daruje nekončící štěstí.

Diskuse k otázkám

Co znamená slovo blahoslavení? Toto slovo znamená mimořádně/božsky šťastní.

Pokud katecheta ví, že se žákům někdo posívá kvůli jejich víře, mohou si společně probrat poslední blahoslavenství: Šťastní jsou ti, kteří *jsou pronásledováni pro Ježíše*. Někdy, když se snažíme o dobro, se nám stane, že se potýkáme s obtížemi. Tito blahoslavení vědí, že i když se jim lidé posmívají, Bůh je s nimi, má je rád a neopustí je.

Práce s mapou

Žáci na mapě hledají Horu Blahoslavenství. Zopakují si, kde leží Galilea, Galilejské moře a Kafarnaum.

Rozvíjející aktivity

1. BLAHOSLAVENÍ CHUDÍ V DUCHU

Katecheta prostřednictvím aktivity vede žáky k promýšlení prvního blahoslavenství. Ved je k poznání, že „chudí v duchu“ jsou pokorní lidé, kteří si dokážou přiznat své chyby, nejsou (v myšlení a jednání) panovační („všechno musí být jenom po mém“) a za každých okolností důvěřují Bohu. Jsou šťastní, protože Bůh za ně může vyřešit každou jejich starost.

Správné odpovědi: *Vědí, že jsou nedokonalí a zranitelní. Nejsou pyšní. Důvěřují Bohu.* Špatné odpovědi: *Nic neumí a nic nedělají. Jsou nevzdělaní.* Katecheta s žáky rozebere, co znamenají jednotlivé výroky.

2. DŮVĚRA

Základem vztahu s Bohem je vzájemná důvěra. Bůh nám důvěřuje. Co znamená důvěřovat Bohu?

Důvěřuji Bohu, když:

- **mu věřím**, že mě má rád;
- **mu svěřuji** své starosti a problémy s vírou, že mi pomůže;
- **se podle něj učím** být dobrý;
- **mu děkuji** za vše dobré, co mě potkává, protože vím, že je to projev jeho lásky ke mně.

Katecheta upozorní žáky na zvýrazněná slovesa. Tato slovesa nám napovídají, jak jednáme, když důvěřujeme Bohu.

3. DĚTI, KTERÉ NAŠLY BOŽÍ KRÁLOVSTVÍ

Katecheta stručně seznámí žáky s životy těchto světců. Pomoci mu může prezentace na webu učebnice. Cílem je, aby žáci poznali, že i děti jsou pozvány ke svatosti. Poté katecheta vyzve žáky, aby hledali, které blahoslavenství může být spojeno s Dominikem a které s Terezkou. Dominik – čisté srdce, Tereška – plačící.

Komentář k prezentaci: k dětství Terezie z Lisieux

Byla veselá, ale i tvrdohlavá holčička, která od malička milovala Pána Boha a snažila se mu dělat radost. V tomto věku se Tereška občas i vztekala, když se jí něco nelíbilo. Ale po chvíli toho litovala a šla se omluvit. Nikdy nelhala. Byla velmi citlivá, proto často plakala. Moc ráda se modlila. A protože ještě nemohla chodit do kostela s ostatními, dělala si doma svoje pobožnosti.

Po té, co jí ve čtyřech letech umřela maminka, stala se tichou a často plakala. Po smrti maminky se stala přecitlivělou, bojácnou a tichou, všechno ji rozplakalo. Toto období trvalo až do jejích 14 let.

I v této těžké chvíli každé ráno odevzdala svoje srdce Pánu Bohu. Ráda se o něm vše učila. V této době, kdy už byla větší, chodila každý den s tatínkem navštívit Pána Ježíše ve svatostánku. V Lisieux bylo více kostelů a kaplí, tak každý den chodili jinam. Na těchto procházkách ráda obdarovávala chudobné lidi. Doma si pak ráda zalezla za postel a přemýšlela tam o Pánu Ježíši a věčném životě. Byla inteligentní a škola ji bavila, zato v praktických věcech byla nešikovná (v 11 letech se neuměla ani učesat). Měla pěkný vztah s tatínkem a sestrami, ale nikdy se jí nepodařilo najít si kamarádku. Nejlepším přítelem pro ni byl Ježíš. Toho měla ráda nade všechno.

Týdenní výzva

Dnešní týdenní výzva se týká jednoho z blahoslavenství. Když ji žáci vezmou opravdově, stávají se důležitými Ježíšovými pomocníky při budování jeho království.

Katecheta se ptá žáků, o které blahoslavenství se jedná. Poté společně zkusí popřemýšlet, co všechno toto blahoslavenství může znamenat.

Katecheta povzbudí žáky k tomu, aby se doma sami nebo s nějakým druhým člověkem vrátili k celému textu, společně si přečetli a popřemýšleli o něčem z něj.

3. JEŽÍŠ NÁS UČÍ MODLIT SE

Cíl hodiny

Žák rozumí tomu, že základem pro rozvoj vztahu s Ježíšem je modlitba, interpretuje předložený biblický text a obhájí důležitost pravidelné modlitby.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se ptá žáků, zda se doma vrátili k biblickému textu. S kým jej četli a co je u toho napadalo. Potom se jich zeptá, jak se jim podařilo někoho minulý týden potěšit. Byl to pro ně těžký, nebo radostný úkol? Ocení jejich snahu, i kdyby výsledek nebyl úplně ideální, a povzbudí je k dalším krokům společně s Ježíšem.

Metodika

Uvedení

Přítel

Brainstorming: Kdo je to přítel?

Katecheta může žákům předložit obrázky různých scén a nechá je, aby řekli, zda lidé na obrázcích jsou přáteli, nebo ne, a proč si to myslí. Uvedení uzavře myšlenkou: Přítel je ten, komu věřím tak, že se mu mohu svěřit se svými radostmi, bolestmi i tajemstvími. K tomu, abychom takové přátelství vytvořili, potřebujeme čas být spolu, mluvit spolu o tom, co prožíváme. Dnes se budeme zamýšlet nad modlitbou, kterou prohlubujeme své přátelství s Bohem.

Boží slovo

V minulých hodinách žáci slyšeli o tom, že Ježíš zve k následování. To znamená, zve do Božího království, zve na cestu svatosti. Jak to ale zvládnout? Důležitou pomůckou na této cestě je modlitba. Modlitba je rozhovorem s Bohem. Ježíš nás učí, že Bůh je náš Otec a můžeme se mu svěřovat se vším, co v sobě nosíme. Prosit jej o pomoc, když si nevíme rady.

Diskuse k otázkám

Kdo je tím Otcem, o kterém Ježíš mluví? Je to Bůh. On je naším nebeským Otcem. Stejně jako Ježíš je naším bratrem a přítelem. To, že je Bůh náš Otec, znamená, že nás má rád a že se o nás stará.

Ježíš nás naučil jednu konkrétní modlitbu. Napiš, kterou: Otče náš. V této modlitbě nám dal Ježíš praktický návod pro naši modlitbu. Proto je dobré se tuto modlit pomodlit vždy večer na konci naší rozmluvy s Bohem.

Kdy a kde se máme modlit? Modlit se můžeme kdykoliv a kdekoliv. Pro rozvoj našeho přátelství s Bohem je důležité modlit se pravidelně.

Inspirace k duchovnímu životu

Když chceš být blízko Bohu, potřebuješ se učit modlitbě. Katecheta vysvětlí žákům, že dobrou modlitbu může podpořit připravené prostředí: Při psaní úkolů ti pomáhají k soustředění klid, pohodlná židle, pevný stůl a psací potřeby. Při modlitbě ti může pomoci, když si uděláš na tichém místě „modlitební koutek (komůrku)“. Můžeš tam mít věci, které ti pomohou (kříž, svíčka, Bible, soška, obrázek, připravené modlitby). Když tam budeš přicházet pravidelně ráno a večer, uvidíš, že se s Bohem postupně stanete blízkými přáteli.

Slovníček

Katecheta může s žáky vyhledat zmíněné či jiné žalmy v Bibli, společně je přečíst, probrat, nechat je napsat vlastní žalm.

Rozvíjející aktivity

1. CO NÁS JEŽÍŠ UČÍ O MODLITBĚ

Aktivita vede žáky k porozumění biblickému textu.

Řešení:

Zavři dveře - Všechno odlož a soustřed' se na rozhovor s Bohem. (Vypni televizi, počítač, odlož mobil a soustřed' se teď na to, že je tady Bůh a je tady jenom pro tebe. Modlitba je rozhovorem s Bohem. V této chvíli můžeme s důvěrou a upřímně Bohu říci všechno, co máme na srdci. I to, co se bojíme říct lidem nebo to, co je jenom naše tajemství.)

Proste - Když mu s důvěrou svěříš své starosti, on ti s nimi pomůže.

Hledejte – Hledej Boha a projevy jeho lásky v každém svém dni.

Tlučte – Ve své modlitbě buď vytrvalý.

2. KOMŮRKA

Katecheta pomůže žákům, aby si propojili název „komůrka“ s komůrkou, o které mluví Ježíš.

Řešení: touhu

3. MŮJ ČAS S BOHEM

Katecheta vede žáky k tomu, aby si zapsali či určili, v jakou dobu či příležitost se každý den setkají s Bohem (*v 7.00, poté, co vstanu, když jdu ze školy, při mši svaté, než jdu spát, ve 20.00 apod.*)

Týdenní výzva

Účelem této aktivity je podpořit pravidelnou modlitbu žáků. Katecheta si s žáky podrobně projde modlitbu podle karty v příloze. Vysvětlí jim, že tato „týdenní výzva“ se nemá týkat jenom tohoto týdne, ale v tento týden má začít a pokračovat až do konce školního roku. Katecheta vysvětlí žákům, že pravidelná modlitba není povinností, ale nutností, když chceme udržovat a rozvíjet své přátelství s Bohem.

Žák si vystřihne a přeloží kartu z přílohy tak, že mu vytvoří obálku pro vkládání dalších karet, které se budou týkat modlitby a které do ní bude vkládat průběhu roku.

4. JEŽÍŠ UZDRAVUJE

Cíle hodiny

Žák na základě porozumění biblickému textu vysvětlí, že Ježíš má moc a touhu pomáhat lidem v jejich starostech. Předpokladem k přijetí této pomoci je víra. V tomto Ježíšově jednání současně vidí vzor, zařazuje si je do svého žebříčku hodnot a snaží se tuto hodnotu zařadit do svého jednání.

Žák najde na mapě Jericho.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se ptá žáků na jejich týdenní zkušenost s modlitbou. Dařila se jim pravidelná modlitba? Připravili si pro ni nějaké místo? Jak ji prožívali? Co pro ně bylo nejtěžší? Šlo by tomu příště nějak předejít?

Metodika

Uvedení

Starosti

Katecheta se ptá žáků, jaké různé starosti mohou lidé mít, co všechno je může trápit. Může je nechávat odpovědi zapisovat na tabuli. Také lidé v evangeliích měli různá trápení. Někteří z nich uslyšeli, že by jim mohl pomoci Ježíš, a proto jej vyhledali. Znáte někoho takového?

Boží slovo

Ježíš přichází jako lékař. Lékař pro tělo i pro duši. On dokáže uzdravit všechno, co nás v životě trápí. Zásadní při tom je, zda mu věříme nebo ne. Jinde v Bibli se píše, že Ježíš nemohl udělat žádné zázraky tam, kde mu nevěřili.

Diskuse k otázkám

Jaká slova Bartimaios volal na Ježíše? „Synu Davidův, Ježíši, smiluj se nade mnou!“ Katecheta s žáky dále rozvíjí diskusi, co znamená pojem

„Syn Davidův“. Odpověď najdou ve Slovníčku. Bartimaios svým oslovením projevuje svou víru, že Ježíš je slibovaným Mesiášem. (Více o tom, co znamená „mesiáš“, budou žáci probírat v 8. hodině.)

Jak reagovali lidé na jeho volání? Katecheta provede žáky všemi reakcemi: nejprve ho možná přehlíželi, pak okřikovali. Na Ježíšovu výzvu jej zavolali k Ježíši. Mají žáci někdy stejnou zkušenost, že je někdo okřikuje? Proč je lidé okřikují? Jak se při tom cítí? Dokázali by přes toto okřikování druhých lidí jít za Ježíšem? I přes posměch jej následovat?

Práce s mapou

Žáci na mapě hledají Jericho.

Inspirace k duchovnímu životu

Katecheta žákům vysvětlí, že Ježíš často odpovídá jinak, než jak si to představujeme. To, že hned nevidíme reakci, neznámá, že nás Ježíš neslyší nebo že je mu to jedno. Musíme se naučit být vnímaví na jeho odpovědi. Ježíšovy odpovědi jsou trojího charakteru:

- Dám ti to.
- Dám ti to, ale později.
- Dám ti něco mnohem lepšího.

Rozvíjející aktivity

1. KŘÍŽOVKA

1. Co dělal Bartimaios, aby si ho Ježíš všiml? *Volal.*
2. Jak nazýval Bartimaios Ježíše? *Synu Davidův.*
3. Co zachránilo Bartimaia? *Víra.*
4. Čí byl Bartimaios syn? *Timaiův.*
5. Co udělal Bartimaios se svým pláštěm? *Odhodil.*
6. Kde seděl Bartimaios? *U cesty.*

Tajenka: *Odvalu*

2. ODVÁŽNÝ SVATÝ: OTEC PIO Z PIETRELCINI

Katecheta seznámí žáky s osobností P. Pia. Pomůže mu k tomu prezentace na webu učebnice.

a) hodně zpovídal

b) nechal postavit nemocnici

Mobil

Průřezovým tématem této hodiny je pomoc. Katecheta vede žáky k zamyšlení nad tím, zda si uvědomují, kolikrát v životě jim někdo pomohl, a zda jsou za to vděční, nebo to berou jako samozřejmost.

Týdenní výzva

Ježíš přichází, aby nám pomohl. Ten, kdo jej následuje, má po jeho vzoru pomáhat druhým.

Katecheta vysvětlí slovo „nezištně“. A současně s žáky probere, že ne každá pomoc je dobrá: pomoc krást, podvádět, dělat lumpárny apod.

Katecheta povzbudí žáky k tomu, aby se opět sami nebo s nějakým druhým člověkem vrátili k celému textu, společně si přečetli a popřemýšleli o tom, jak nám Ježíš v životě pomáhá a jestli máme odvahu jít za ním, i přes posměšky druhých.

5. JEŽÍŠ VYHÁNÍ ZLÉ DUCHY

Cíl hodiny

Žák na základě práce s biblickými texty reflektuje existenci zlých duchů. Vysvětlí, kdo jsou tyto duchové, a navrhne, jak se chránit před jejich pokoušením.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se ptá žáků, jak se jim v uplynulém týdnu dařilo v týdenní výzvě. Všimli si toho, že někdo potřebuje pomoc? Dokázali tomuto

člověku také pomoci? Jak mu pomohli? Bylo to těžké? Udělali by to znova?

Metodika

Uvedení

Katecheta může začít například otázkami: Už se vám stalo, že na vás někdo zaútočil? Zlý pes, nebo zlý člověk? Co jste dělali? My se dnes budeme zabývat tím, že na nás utočí i zlí duchové a co máme proti tomu dělat.

Boží slovo

V evangelním úryvku se setkáváme se zlým duchem. Kdo jsou zlí duchové a kde se vzali? Viz slovníček a fialový rámeček. Katecheta může se žáky zopakovat příběh prvních lidí a jejich selhání, když se nechali zlákat hadem/zlým duchem.

Diskuse k otázkám

Který den Ježíš učil a kde? Učil v sobotu. Sobota je pro židy dnem modlitby a odpočinku, podobně jako pro křesťany neděle. Je to den, kdy se nepracuje. Ježíš často právě v sobotu uzdravoval a někteří židé mu vyčítali, že pracuje. Neuvědomili si, že uzdravování není pro Ježíše práce, ale je to součást jeho modlitby – jeho rozhovoru s Otcem. Učil v synagoze, to je místo, kde se židé scházeli ke společné modlitbě a četbě Božího slova, podobně jako se křesťané scházejí v kostele.

Proč lidé žasli nad Ježíšovým učením? Protože jeho slova měla moc. Vnímali, že to, co říká Ježíš, nejsou jenom nějaké řeči, ale je to velmi důležitá pravda, a to Ježíš dokazoval i svými skutky. Ježíšovo slovo mělo moc uzdravovat i vyhánět zlé duchy. Je to opět důsledek Ježíšova důvěrného života s Otcem.

Kdo na Ježíše začal v synagoze křičet? Katecheta vede žáky v hledání, kdo na Ježíše křičel: zlý duch, nebo posedlý člověk? Přivádí je k tomu, že zlý duch, který k tomu však potřebuje ústa člověka. Stejně jako Bůh rád dělá dobro skrze lidi, kteří jsou jeho přátelé, tak i zlý duch rád škodí

skrze lidi. Je důležité umět se bránit zlému duchu, aby skrze nás nemohl škodit. Katecheta vede žáky k zamyšlení nad tím, jak skrze nás zlý duch škodí lidem? Např. hádám se s někým, nadávám mu, posmívám se mu, ruším při výuce, předvádím se, popichuji souseda apod. Jak se můžeme bránit proti těmto pokušením? K tomu nás dovede aktivita na 2. straně.

Rozvíjející aktivity

1. BOŽÍ ZBROJ

Komentář k úryvku:

A tak hledejte svou sílu v Pánu, v jeho všemohoucnosti. Oblečte se do plné výzbroje Boží, abyste mohli čelit ďáblovým nástrahám. Vedeme přece zápas ne proti nějaké obyčejné lidské moci, ale proti knížatům a mocnostem, proti těm, kteří mají svou říši tmy v tomto světě, proti zlým duchům v ovzduší. Proto vezměte na sebe plnou Boží výzbroj. Jen tak budete moci odolat, až bude zle, všechno překonat a obstát. Stůjte tedy pevně, opásáni kolem beder životem podle pravdy, oblečení pancířem spravedlnosti, obuti odhodlaností, jakou dává evangelium pokoje. Vždy se hned chraňte vírou jako štítem. Tak budete moci uhasit všechny ohnivé střely zlého ducha. Vezměte také přilbu spásy a meč Ducha, to je slovo Boží. Při každé příležitosti prostě a modlete se, jak to vnuká Duch. Buďte v tom velmi bdělí a vytrvale se modlete za všechny křesťany. (Ef 6,10–18). (český liturgický překlad)

PRAVDA – opasek: je základem k boji, protože slouží k držení meče. Být pravdivý je základním požadavkem k tomu, abychom obstáli v boji se zlem. Co je to pravda, nás učí Ježíš.

SPRAVEDLNOST – pancíř (brnění): chrání celé tělo. Stejně tak, když budeme jednat spravedlivě, bude nás to chránit před vlivem zlého ducha.

ODHODLANOST – obuv: když se člověk obuje, je připravený jít. Stejně tak mají být křesťané (Ježíšovi přátelé) odhodlaní v odolávání zla a konání dobra.

VÍRA – štít: chrání před přímými výpady protivníka. Stejně tak víra nás chrání proti pokušení. Základní pokušení: nedůvěřovat Bohu, tomu, že on nás má rád, a nechtít jednat podle toho, co nám říká. Tomuto pokušení podlehl první lidé.

SPÁSA – přilba: ochraňuje hlavu, centrum, odkud do celého těla přicházejí informace, co má dělat. Proto nasadit si helmu je velmi důležité. Stejně tak přijmout Ježíšův dar spásy (katecheta řekne žákům, že k tématu spásy se vrátí ještě v dalších hodinách).

BOŽÍ SLOVO – meč: prostředek na ochranu i útok. Rozdíl mezi Božím, a lidským slovem je v tom, že v Božím slově je mimořádná síla a také mimořádná moudrost. Proto se letos v náboženství zabýváme právě Božím slovem.

2. POSTAV SE PROTI NEPŘÍTELI

Katecheta vede žáky k tomu, aby sami hledali řešení. Když navrhnou nějaké nevhodné řešení, ukazuje jim důsledky.

Možné odpovědi:

- se posmíval druhým lidem – učil se je mít rád, udělal pro ně něco dobrého, pomodlil se za ně....
- odmlouval rodičům – byl vděčný za to, že má rodiče a za vše, co pro něj dělají...
- provokoval spolužáky nebo učitele – zajímal se o to, co se má ve škole naučit... Jednou to bude pro něj důležité...
- něco ukradl – poděkoval Bohu za věci, které má; učí se radovat z toho, co má....

Prostřednictvím diskuse o Honzovi vede katecheta žáky k hledání reakcí na pokušení, se kterými se potýkají.

Týdenní výzva

Boží rytíř umí včas odhalit zlého ducha a ubránit se mu. Poznává jeho špatné rady a svádění. Okamžitě ho odmítne a neztrácí s ním čas, ale věnuje se dobru.

Katecheta povzbudí žáky k tomu, aby se opět sami nebo s nějakým druhým člověkem vrátili k celému textu, společně si přečetli a řekli si, jak se proti zlému duchu postavit.

6. JEŽÍŠ NÁS VEDE K VĚČNÉMU ŽIVOTU

Cíl hodiny

Žák vysvětlí a propojí následující skutečnosti: věčný život (život u Boha), život podle Desatera (základ pro tento život) a zpytování svědomí (zpětná vazba a nové nastartování). Žák se učí zpytování svědomí v tomto zorném úhlu.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta probere s žáky, jaké zkušenosti získali s odhalováním a odmítáním zlého. Může přidat svoje vlastní zkušenosti.

Metodika

Uvedení

V dnešní hodině se podíváme na to, co Ježíš radí člověku, který touží po věčném životě. Co byste mu poradili vy? A taky se dozvíme, co to znamená věčný život a jestli jej můžeme mít taky.

Boží slovo

V dnešním úryvku Ježíš ukazuje, že dodržování Desatera patří k následování Ježíše. Dokonalost pak spočívá v celkovém odevzdání se (včetně svého majetku, představ, emocí, schopností atd.) Bohu a jeho vůli, tj. jeho plánu s námi a tímto světem.

Diskuse k otázkám

Po čem toužil mladík z evangelia? Toužil po věčném životě. Proč asi?

Jak nám v životě pomáhají pravidla Desatera? Katecheta může s žáky probrat konkrétně jednotlivá přikázání, zde předkládáme jenom základní princip: Pravidla Desatera nás učí, že na prvním místě máme mít rádi Boha, jemu a jeho slovu důvěřovat. To nás přivede ke šťastnému životu. Potom máme mít úctu ke druhým lidem, k jejich životu, pověsti, majetku, také k přírodě, která je naším společným vlastnictvím. A v neposlední řadě máme mít úctu sami k sobě, ke svému tělu a svému majetku. Když by všichni lidé na zemi dodržovali tato pravidla, žilo by se nám tady opravdu moc dobře. Nebyly by žádné války, hádky, nikdo by nekradl a nezabíjel.

K jakému dalšímu kroku zve Ježíš mladíka? K dokonalosti, tj. ke svatosti. Říká mu: Rozděl se o svůj majetek. Rozděl se o to, co je tvé. Co je naším majetkem? Máme pár korunek, za které si koupíme čokoládu či jinou pochoutku, ale máme také zdravé ruce, které mohou pomáhat, nohy, které mohou pro něco zaběhnout, máme svůj čas, o který se můžeme rozdělit, aj. Ten, kdo se chce stát svatým, nesmí myslet jenom na sebe, ale musí se naučit dělit se s ostatními o to, co má.

Jak odpověděl mladý muž na Ježíšovu výzvu? Moc se mu nechtělo, a tak odešel smutný. Ale to neznamená, že už se nikdy nevrátil. Jenom nedokázal zareagovat hned. Někteří odborníci tvrdí, že tím mladíkem byl evangelista Marek a že se později přidal k Ježíšovým apoštolům, kteří po jeho smrti hlásali zvěst o Božím království v celém tehdejší světě.

Rozvíjející aktivity

1. DESATERO BOŽÍCH PŘIKÁZÁNÍ

Katecheta s žáky nejprve zopakuje znění Desatera, po té je nechá vyplnit aktivitu.

Správné řešení úkolu:

4. Dal jsem ti rodiče, aby ti ukázali moji lásku.
2. V mém jménu je moc. Volej mě, když potřebuješ pomoci.
3. Čas, který mi daruješ, se ti neztratí.

1. Já jsem tvůj Bůh. Chci se o tebe starat.
9. Chci, aby si manželé byli věrní.
6. Čisté srdce uvidí mou tvář.
5. Život je dar, pomoz mi ho chránit.
7. Všechno, co potřebuješ, ti dávám já.
8. O každém se dá říct něco dobrého.
10. Pamatuj, že vděčnost je lékem na závist.

2. ÚCTA A LÁSKA

Katecheta rozebere s žáky pojmy úcta a láska:

úcta – vážím s něčeho

láska – jednání

Poté společně rozeberou jednotlivé obrázky: Proč si vážím stvořených neživých předmětů, např. propisky? Jak s ní zacházím?

Účelem tohoto cvičení není zbožšťovat věci, ale vést žáky k tomu, aby neničili majetek, netrápili zvířata, neznečišťovali přírodu, neplýtvali, nepohrdali starými lidmi, ale ke všem a všemu přistupovali s úctou a projevovali přiměřenou lásku.

Týdenní výzva

Účelem této týdenní výzvy je naučit žáky pravidelnému zpytování svědomí. Hřích zraňuje Boží život, který jsme dostali při křtu. Hřích je jako zranění. Lehčí zranění stačí vyčistit. Při zpytování svědomí včas vidíme zranění, která se ošetří lítostí, a ta těžší zpovědí. Žák má pochopit přínos zpytování svědomí. Zpytování svědomí by od tohoto týdne mělo být součástí večerní modlitby žáků. Nejedná se o „týdenní úkol“, který za týden skončí.

Katecheta povzbudí žáky k tomu, aby se opět sami nebo s nějakým druhým člověkem vrátili k celému textu, společně si přečetli a popovídali si o tom, co je pro ně těžké v následování Ježíše, a co jim pomáhá.

7. JEŽÍŠ ZVE KE SPOLUPRÁCI

Cíle hodiny

Žák na základě práce s biblickým textem vysvětlí, že Ježíš nás zve ke spolupráci na svém díle. Ocení hodnotu spolupráce a zařazuje do svého žebříčku hodnot.

Žák najde na mapě město Betsaida.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta vede s žáky diskusi o jejich pravidelné modlitbě a o zpytování svědomí.

Metodika

Uvedení

Katecheta může začít otázkou: Už jste někdy zažili, že po vás někdo něco chtěl a vy jste na to nestačili? Tento pocit zažívá každý člověk a zažili to i Ježíšovi apoštolové.

Boží slovo

Apoštolové se vrací ze své první misijní cesty. Vyprávějí si, co zažili. Mají právo na odpočinek, ale přicházejí zástupy a je třeba se jim věnovat. Apoštolové jsou pravděpodobně unavení, ale přesto se zapojí do další spolupráce s Ježíšem. Jsou svědky toho, jak Ježíš jejich „málo“ rozmnožuje až v „nekonečně mnoho“.

Diskuse k otázkám

Jak se jim věnoval? Přijal je, mluvil o Božím království, uzdravoval, postaral se o ně, když měli hlad. Jak? Rozmnožil chléb a ryby. Ale co se stalo před tím? Dal apoštolům tento úkol. Oni si nevěděli rady. Neměli tolik jídla. Co byste na jejich místě udělali? Co řekli oni? Jak zareagoval Ježíš? Ježíš chtěl potřebovat apoštoly, chtěl je zapojit do svého díla.

Když mu dali, co měli, mohl udělat ten zázrak. Najednou toho měli víc, než potřebovali.

Práce s mapou

Žáci na mapě hledají město Betsaida.

Rozvíjející aktivity

1. SKUTKY LÁSKY

Katecheta pomocí aktivity vede žáky k tomu, aby pochopili, že spolupráce s Ježíšem na jeho díle často spočívá v praktických maličkostech. (Pomoci mu může prezentace na webu učebnice.) Vede je k zamyšlení, co jim z navrženého dělá radost a jak by oni sami byli schopni dělat radost druhým. Poté žáci samostatně vyplní připravená políčka.

2. POMÁHÁME

Katecheta nechá žáky vyluštit název organizace: Charita. Poté je prostřednictvím prezentace na webu učebnice blíže seznámí s charitou a může přidat konkrétní informace o místní charitě.

Týdenní výzva

Při představování týdenní výzvy katecheta shrne, o čem se bavili v hodině.

Katecheta povzbudí žáky k tomu, aby se opět sami nebo s nějakým druhým člověkem vrátili k celému textu, společně si přečetli a povykládali si o tom, jak oni můžou zareagovat na Ježíšovu výzvu.

8. KÝM JE JEŽÍŠ?

Cíle hodiny

Žák objasní pojem mesiáš, vysvětlí, jaký rozdíl je mezi světskými králi a Ježíšem a propojí látku s liturgickou slavností Ježíše Krista Krále.

Žák na mapě najde Cesareu Filipovu.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se ptá žáků, jak se jim dařilo v týdenní výzvě. Mohou se vrátit také k denní modlitbě a zpytování svědomí.

Metodika

Uvedení

Od začátku tohoto roku se v náboženství setkáváme s Ježíšem. V první hodině jsme zjistili, že nás zve na cestu s ním, pak jsme viděli, jak učí o Božím království a o modlitbě, jak uzdravuje, vyhání zlé duchy, vede k věčnému životu a zve ke spolupráci. Je toho už docela dost, co o něm víme. Dnes se nás stejně jako svých učedníků bude ptát, za koho ho pokládáme, tj. co si o něm myslíme a kým pro nás je.

Boží slovo

Lidé mají na Ježíše různé názory. Někteří jej mají rádi a uznávají za moudrého muže, jiní jej nenávidí a některým je lhostejný. Jeho učedníkům asi není jedno, co si o něm myslím všichni ti lidé a Ježíš to ví. Svou otázkou jim chce pomoci, aby se v tom sami lépe zorientovali.

Diskuse k otázkám

Co znamená Petrova odpověď? Židé v Ježíšově době očekávali mesiáše. Představovali si jej jako krále, který bude mít vojsko a s ním vyžene ze země cizí římské vojáky a stane se izraelským králem a za jeho kralování bude v zemi klid a mír a všichni se budou mít dobře. Tak si to mysleli i jeho učedníci. Ježíš potvrzuje, že on je Mesiáš, ale současně je učí, že jeho kralování bude o hodně jiné, než jak si to představují. (Více se toto téma bude rozvádět po Vánocích.)

Práce s mapou

Žáci na mapě najdou Césareu Filipovu.

Duchovní život dítěte

Katecheta se s žáky baví o tom, co to asi znamená, že Ježíš je králem celé země a celého nebe, a jak vypadá jeho vláda. Pomůže jim k tomu

První aktivita na druhé straně učebnice. Poté se vrátí k myšlence, že tento velký král klepe na dveře jejich srdce a čeká, až oni se rozhodnou, jestli mu otevřou. Na základě znalostí z předchozích hodin se dobírají k tomu, jak mu můžou otevřít.

Rozvíjející aktivity

1. OPRAVDOVÝ KRÁL

Katecheta vede žáky k porozumění tomu, co znamená, že Ježíš je jiný král, než jakého očekávali židé a jaké známe z pohádek nebo ze světa. Na první pohled se zdá, že Ježíšova moc není tak velká, když se nenarodil v paláci, ale v jeslích. Zatímco králové vládou tak, že v ruce drží žezlo a rozhodují o tom, co jiní mají dělat, Ježíš slouží: léčí, vyhání zlé duchy, umývá nohy učedníkům. Králové mají na hlavách zlatou korunu, Ježíš korunu z trní, králové sedí na trůnu, Ježíš vládne z kříže. Jeho moc spočívá v lásce, která je silnější než smrt. Tak to vidíme na poslední dvojici. Zatímco pozemští králové umírají, Ježíš zůstává naživu jako vládce nad nebem i zemí, nad životem i smrtí. Království pozemských králů dříve či později zaniká, ale Ježíšovo království bude trvat vždy.

KRÁL – JEŽÍŠ JAKO KRÁL

Palác – jesličky

Žezlo – ruka, která pomáhá

Zlatá koruna – trnová koruna

Trůn – kříž

Hrob krále – vzkříšený Ježíš

2. PRINCEZNA PRO KRÁLE

Katecheta žáky seznámí se životem sv. Anežky České. Pomůže mu prezentace na webu učebnice.

Doporučujeme využít knížku z edice Poznáváme naše světce: svatá Anežka Česká. K objednání na eshop.katechetiolomouc.cz.

Týdenní výzva

Katecheta uvede žáky do týdenní výzvy. Na základě probrané látky o Ježíši Králi je vede k osobnímu rozhodnutí být tomuto Králi nablízku – vzpomínkou na něj nebo krátkým rozhovorem. Katecheta vysvětlí žákům, co je to střelná modlitba.

9. PŘÍPRAVA NA PŘÍCHOD MESIÁŠE

Cíl hodiny

Žák na základě práce s tématem biblického textu porozumí hodnotě „obrácení se“ a ocení ji jako důležitou pro život. Prostřednictvím adventního předsevzetí se žák trénuje ve vytrvalosti v dobru a trpělivosti s vlastními omezeními.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se žáky vrací k týdenní výzvě. Ptá se jich na denní modlitbu a na to, jestli si přes den vzpomněli na Ježíše, a co jim k tomu pomohlo.

Metodika

Uvedení

Katecheta může hodinu začít otázkami, k čemu nebo na co se potřebují připravovat (učit se do školy, trénovat na vystoupení, pěkně se obléci na slavnost, připravit si dárek pro někoho...), jestli je příprava baví a jestli se jim vyplatí. Zakončí: dnes se budeme bavit o přípravě na příchod Mesiáše. Připravovali se na něj lidé kdysi dávno a připravujeme se na něj také my dnes.

Boží slovo

Jan Křtitel je poslední a největší z proroků. Všichni před ním ohlašovali Mesiáše, který přijde v budoucnosti. On však ohlašoval, že už je tady a s ním Boží království, na které je třeba se připravit.

Práce s mapou

Žáci na mapě hledají Judskou poušť

Diskuse k otázkám

Co kázal Jan Křtitel? „Obrátte se, neboť se přiblížilo nebeské království.“ Tím je vyzýval ke změně života, aby se tak připravili na příchod Božího království.

Rozvíjející aktivity

1. OSMISMĚRKA

Katecheta se ptá žáků, co jsou to za slova, která mají hledat. Jedná se o názvy z evangelního textu. Zbylá písmenka dají dohromady větu: Advent je časem obrácení srdce k Pánu Ježíši.

2. OBRAŤTE SE

Katecheta žákům vysvětlí, že pojem „obrácení“ neznamena obrátit se z jedné strany na druhou, ale odvrátit se od špatného jednání a od všeho, co zbytečně odvádí od Boha. Ježíš člověka učí životu v lásce.

Správná řešení:

Ježíš mi dává sílu mít rád i toho, kdo mi není sympatický.

Ježíš mi dává sílu dělat dobro pro druhé.

Doplňující aktivita

LITURGICKÝ ROK

V příloze mají žáci kartu liturgický rok. Do ní si mohou vpisovat svátky, s nimiž se setkávají v průběhu roku, nebo jiné další údaje, např., jak dlouho trvá adventní doba. Mohou si sem zařadit i svátky světců, se kterými se od začátku roku seznámili.

SV. FRANTIŠEK Z ASSISI, 1. část

Jako doplnění pro celou dobu adventní a Vánoce je možné použít příběh sv. Františka z Assisi, který je jako prezentace na webu učebnice. Příběh je rozdělen do čtyř částí.

1. Obrácení
2. Povolání
3. Chvalozpěv
4. Jesličky

Každá z těchto částí je i tematickým doplněním dané hodiny.

Pro tuto první hodinu je možné použít 1.–3. slide ppt, spojující téma: obrácení. František je zde představený jako veselý chlapec, který si bezstarostně užíval bohatství a snil o tom, že se stane rytířem. V jedné chvíli začne přemýšlet o smyslu života a dochází u něj k obrácení. Po obrácení hledá a zkouší, jak má žít. První jej napadne, že otec je dost bohatý, tak by se mohli o toto bohatství podělit. A tak bez otcova vědomí začne rozdávat rodinný majetek. Vlastně tím svého otce okrade. Tento pokus tedy nevyšel. František musí hledat dál. Odchází z domova a stává se chudým, jako byl Pán Ježíš a jeho apoštolové. Chce žít podle toho, co říká Pán Ježíš. Katecheta může prezentaci prolínat drobnými úkoly, otázkami či společným zamyšlením.

Týdenní výzva

Katecheta vede žáky k tomu, aby byli schopni si sami zvolit adventní předsevzetí. Společně nad ním přemýšlejí a v následujících hodinách se k němu vracejí.

10. ZVĚSTOVÁNÍ MESIÁŠE

Cíl hodiny

Žák na základě porozumění biblickému textu ocení Mariin postoj otevřenosti vůči Božímu plánu a je otevřený tomu objevovat, jaký plán má Bůh pro něj.

Žák na mapě najde Nazaret.

Diskuse nad týdenní aktivitou

Katecheta se baví s žáky o tom, jaké si dali předsevzetí a jak se jim daří v jeho plnění. Co jim brání a co by jim mohlo pomoci.

Metodika

Uvedení

Katecheta může začít otázkami, jestli žáci už někdy na něco čekali, jestli je to bavilo, jestli jim to stálo za to, jestli se těšili na to, na co čekali apod.

Boží slovo

Lidé celé věky čekali na příchod Mesiáše. Dnešní čtení nám ukazuje, jak Bůh uskutečnil svůj plán, jak ho oznámil Marii a jak Maria souhlasila.

Diskuse k otázkám

Jak anděl pozdravil Marii? Katecheta žákům toto pozdravení propojí s modlitbou Zdravas Maria. Žáci ji mají celou napsanou v příloze.

Podtrhni, jakými slovy ji uklidnil. „U Boha není nic nemožného.“

Co Maria odpověděla? Katecheta vede žáky k pochopení toho, jak důležitý byl Mariin souhlas. A k propojení s vlastním životem: jak důležité je, abychom se naučili slyšet Boží hlas a přijímat od Boha všechny výzvy, které nám posílá. Takovou výzvou může být cokoliv, co prožíváme: povinnost, radosti i problémy. Katecheta konkretizuje dle situace žáků.

Práce s mapou

Žáci hledají na mapě Nazaret

Duchovní život dítěte

Katecheta motivuje žáky k modlitbě anděl Páně. Mohou se ji v době adventní a vánoční modlit společně v hodinách.

Rozvíjející aktivity

1. ANDĚL PÁNĚ

Modlitba Anděl Páně je rozdělena na tři části. V první části vystupuje do popředí anděl s poselstvím od Boha. Ve druhé části odpovídá Maria na Boží pozvání a třetí je zaměřena na Ježíše, který přichází na tento svět.

Celá modlitba Anděl Páně je uvedena v příloze.

2. TĚŽKÉ ROZHODOVÁNÍ

Když Bůh pověří člověka nějakým posláním, dá mu k tomu potřebnou sílu a pomoc. Marii jako velkou pomoc poslal jejího snoubence Josefa.

Doplňující aktivita

SV. FRANTIŠEK Z ASSISI, 2. část

Katecheta se s žáky vrací k příběhu sv. Františka. Použije v ppt slide 4–6, spojující téma: Bůh povolává Františka (podobně jako povolává Marii).

František se chodí modlit do polorozbořeného kostela. Odtud na něj z kříže promluví Ježíš a řekne mu: „Františku, oprav můj dům, který se rozpadá.“ František si myslí, že má opravit ten kostel. A tak se pustí do práce.

Ze zvědavosti se na něj chodí dívat lidé a pozorují, co vlastně dělá. Někteří z nich s ním zůstanou, protože vidí, jak je František radostný a šťastný. František je uvádí do své práce, ale hlavně do vztahu s Bohem. Učí je pracovat i modlit se. Začnou si říkat bratři.

Po čase František pochopí, že Pán Ježíš po něm nechtěl opravit kostel, ale „domem“ myslel církev. Proto začne se svými bratry procházet celou zemí a hlásat o Boží lásce. A protože jsou pořád radostní, lidé jim snadno uvěří a také se obracejí k Bohu.

Týdenní výzva

Cílem aktivity je, aby si žáci všimli, zda u nich bijí zvony, jestli je slyší i z domova, zda vědí, jak se jejich zvony jmenují a v kolik hodin zvoní.

Při tom si mají vzpomenout na modlitbu Anděl Páně a její poselství. Mohou se ji naučit modlit.

Zpráva o tom, že se Bůh stal člověkem, zní dějinami z generace na generaci. Bůh chce, aby se i každý z nás „rozhoupal“ jako zvon a stal se nositelem radostné zprávy.

11. SETKÁNÍ MARIE A ALŽBĚTY

Cíl hodiny

Žák na základě porozumění biblickému textu ocení Mariin postoj služby vůči své příbuzné a chvály Boha a přemýšlí, jak tento postoj může a chce zařadit do svého života.

Žák na mapě najde Ejn Kerem.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se se žáky nejprve vrátí k adventnímu předsevzetí. Poté se ptá žáků, zda zjistili jméno zvonu, který u nich zvoní. V kolik hodin zvoní? Ptá se jich, jestli ho slyší až domů, jestli si při zvuku zvonů vzpomněli na modlitbu Anděl Páně. Zda se ji naučili a modlili.

Metodika

Uvedení

Maria spěchala pomáhat své tetě Alžbětě. Skutečná láska se vždy projeví tím, že chceme dobro pro druhého a najdeme způsob, jak mu tuto lásku projevít v každodenním životě.

Boží slovo

Boží slovo nám ukazuje, že Maria a Alžběta, když je naplnil Duch Svatý, měly takovou radost a zažívaly takové štěstí, že obě velebily Boha za jeho dobrotu. Duch Svatý takto působí v každém člověku, který věří Bohu a má ho rád.

Diskuse k otázkám

Proč Maria spěchá za Alžbětou? Aby jí pomáhala. Duch Svatý ji naplnil láskou a ta ji k tomu vede.

Dopiš do obrázku k postavám jména. Katecheta upozorní žáky na Jana Křtitele a připomene jim, že o něm mluvili předminulou hodinu. Toto je první setkání Ježíše s Janem Křtitelem, který potom bude připravovat lidi na příchod Mesiáše.

Jak pozdraví Alžběta? „Požehnaná jsi...” je to druhá část modlitby Zdravas Maria. Tu první část jsme slyšeli v minulé hodině. Těmi slovy pozdravil Marii archanděl Gabriel. Ze slov Alžběty vyplývá, že věděla, že i Maria čeká miminko. Jak se to mohla dozvědět? Byla naplněna Duchem Svatým. On jí to dal poznat.

Za co Maria děkovala Bohu? Za to, že posílá na svět Mesiáše.

Práce s mapou

Žáci najdou na mapě Nazaret a odtud se vydají na cestu do Ejn Kerem (výslovnost Ajn Kárim).

Duchovní život dítěte

Katecheta se ptá žáků, co jim dělá radost a za co mohou Bohu děkovat.

Rozvíjející aktivity

1. LÁSKA VEDE KE SLUŽBĚ

Katecheta seznámí žáky s místem setkání Marie s Alžbětou a s Mariiným chvalozpěvem.

Poté se seznámí s domácími pracemi žen v Ježíšově době – vytvoří si tak představu o tom, s čím šla Maria Alžbětě pomoci - a zamyslí se nad tím, kdy a jak oni někomu pomáhají.

Doplňující aktivita

SV. FRANTIŠEK Z ASSISI, 3. část

Katecheta se s žáky vrací k příběhu sv. Františka. Použije v ppt slide 7–8, spojující téma: František zpívá Bohu chvalozpěv (podobně Maria).

Maria děkovala Bohu za to dobré, co Bůh pro lidi udělal, František jej chválí za krásu stvoření. František je radostný člověk. Raduje se ze všeho, co vidí kolem sebe. Raduje se z událostí, které jej potkají, ať jsou milé, nebo těžké. I za to těžké Bohu zpívá chvalozpěv.

Týdenní výzva

Není radost jako radost – radost z věcí a zážitků, které přicházejí zvenku, většinou netrvá dlouho (radost z dárku, pěkného výletu, jedničky). Existuje ale radost, která přichází zevnitř od Boha, kterému jsme udělali místo v našem srdci, a ta je stálá. Takovou radost můžeme zažít, když jako Maria, která šla navštívit Alžbětu, překonáme vlastní strach a pochybnosti a projevíme lásku k druhému konkrétním skutkem.

12. BOŽÍ SYN MEZI NÁMI

Cíl hodiny

Žák na základě práce s biblickým textem popíše, co se odehrálo po Ježíšově narození. Objasní, že narozené dítě, Ježíš, je očekávaný Mesiáš a Boží Syn.

Žák na mapě najde Betlém, Egypt a Nazaret.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se ptá žáků, jak se postavili k týdenní výzvě z minulé hodiny, který z úkolů si vybrali a jak se jim ho dařilo naplnit.

Metodika

Uvedení

V dnešní hodině se žáci budou zabývat narozením Ježíše a souvisejícími událostmi. Katecheta jim pomůže dát si dohromady souvislosti o tom,

že narozené dítě, Ježíš, je Mesiášem, kterého předpovídali proroci, a současně je někým daleko větším: Božím Synem.

Boží slovo

Žáci příběh v základu již znají, a proto se jej nejprve sami snaží povyprávět. Katecheta je může doplňovat.

Žáci si poté najdou text v Bibli a přečtou. Katecheta shrne celý příběh. Následně si společně formulují ke každému obrázku větu (ne pouze nadpis, ale popisnou větu), tak aby jednotlivé věty daly dohromady základ příběhu.

Práce s mapou

Žáci najdou na mapě Betlém, Egypt a Nazaret.

Duchovní život dítěte

Katecheta pomůže žákům uvědomit si, že stejně jako mudrci, i my přinášíme dary při každé mši svaté. Nejsou to pouze hostie a víno, ale těmito dary pro Ježíše se mohou stát také naše dobré skutky, ale také když obětujeme z lásky k němu nějaké těžkosti. Katecheta s žáky diskutují o tom, jaké skutky by to mohly být a propojí s týdenní výzvou. Přemýšlejí, jak to udělat, aby si žáci před každou mší sv. vzpomněli, že mají přinést Ježíši dárek.

Doplňující aktivita

Katecheta se ptá žáků, jestli něco vědí o tříkrálové sbírce, společně si vyhledají základní informace a katecheta dodá aktuální informace pro danou farnost. Aby si tyto informace ukotvili, mohou žáci sestavit společný plakát, koláž nebo informační leták o tříkrálové sbírce ve své farnosti.

13. JEŽÍŠ UČÍ O NEBESKÉM KRÁLOVSTVÍ

Cíl hodiny

Žák na základě porozumění biblickému textu poznává, že život v Božím království má nedocenitelnou hodnotu a je spojený s věčnou radostí. Prostřednictvím týdenního úkolu se žák učí objevovat doteky nebeského království ve svém životě.

Diskuse nad týdenní aktivitou

Katecheta se ptá žáků, jestli si přes týden vzpomněli na dárek pro Ježíše. Společně přemýšlejí nad tím, co by jim pomohlo v tom, aby na něj nezapomínali. Protože se nejedná jenom o úkol na týden, ale chceme Ježíši přinášet tyto dárky po celý život.

Metodika

Uvedení

Katecheta může začít hodinu tím, že jim ukáže náhrdelník z perel nebo ženu s takovým náhrdelníkem. Ptá se, co na obrázku vidí, co už vědí o perlách a jejich hodnotě. Může říci, že v obchodech často vidíme napodobeniny perel, potom perly sladkovodní a mořské. Ty mořské jsou velmi drahé. Krátkou diskusi uzavře tím, že dnes se něco dozvědí o té nejvzácnější perle.

2. varianta: Katecheta může žáky nejprve nechat vybarvit obrázek. Po té se může odehrát krátká diskuse o perlách.

Boží slovo

V podobenství mluví Ježíš o obchodníkovi, který se vyzná v perlách. Obchodník ví, že některé perly jsou vzácnější než jiné. Chce mít ty nejdrahocennější perly, protože z nich bude mít největší užitek. **Hledá je.** Když najde jednu velmi vzácnou perlu, má z toho takovou **radost**, že se rozhodne prodat všechny ostatní, aby si ji mohl koupit. Stejně tak i my máme hledat. **Hledání Božího království** je tím nejdůležitějším

v našem životě. Když ho nalezneme, budeme mít větší **radost** než z čehokoli jiného na světě.

Diskuse k otázkám

Kdo dokáže ocenit vzácnost perly? Ten, kdo perlám rozumí. Věnuje hodně času tomu, aby jim rozuměl, třídil je a pozorně hledal mezi nimi tu nejvzácnější.

Proč obchodník prodá všechno, co má? Má velikou radost. Takovou, že už mu nic není těžké, ani zřící se svého majetku.

Duchovní život dítěte

Hledání té nejvzácnější perly vyžaduje námahu. Konkrétní námahu může pro žáky představovat úkol, který na tento týden dostanou. Katecheta v této souvislosti s žáky probere také zamyšlení v mobilu. *Například: Ráno dříve vstanu, abych se pomodlil. Večer si udělám čas na modlitbu. I když je to na úkor času na mobilu, u televize či počítače. V neděli a někdy i ve všední den jdu na mši svatou, i když se mi zrovna moc nechce nebo se mi nabízí něco zajímavějšího. Pomůžu rodičům, i když se mi nechce. To všechno jsou malé námahy, které mi pomáhají při hledání té nejvzácnější perly.* Katecheta žákům zdůrazní, že všechno krásné a hodnotné vyžaduje námahu a trpělivost.

Rozvíjející aktivity

1. OBCHODNÍK, KTERÝ NAŠEL POKLAD

Katecheta stručně seznámí žáky se životem sv. Serafima. Pomůže mu prezentace v aplikaci.

Někteří lidé mají tak silnou touhu po Božím království, že odcházejí do ústraní, aby je při hledání Božího království nic nerozptylovalo. Jedním z nich byl svatý Serafim ze Sárova. Čas, který trávil ve své poustevně, nebyl ztracený. Užitek z toho neměl jenom on (našel Boží království), ale tisíce dalších lidí, kteří k němu chodili pro radu. A také my, když se v knihách dozvídáme o tom, jak žil a co radil lidem. Díky němu víme, jak můžeme najít Boží království a že to jde už během lidského života tady na zemi. Serafim radil lidem: „Dosáhni vnitřního pokoje a tisíce kolem tebe budou spaseny.“ Věděl, že nejdůležitější je

být stále spojený s Bohem a že, i když to tak nevypadá, to je to nejlepší, co můžeme udělat pro druhé.

2. NEBESKÉ KRÁLOVSTVÍ

Katecheta hledá s žáky, které hodnoty patří do nebeského království. Vede žáky k tomu, aby si pod každou hodnotou uměli představit konkrétní situaci. Bude to pro ně stěžejní při týdenní výzvě. Může s nimi vést diskusi o tom, které hodnoty se jim líbí a proč, jestli zažili, že se k nim tak někdo choval anebo oni sami se tak rádi chovají k druhým. Ptá se jich, jestli je pro ně těžké žít tyto hodnoty.

3. MOJE VOLBA

Žák se prostřednictvím aktivity hlouběji zamyslí nad hodnotami nebeského království.

Týdenní výzva

Při seznamování se s týdenní výzvou ji katecheta propojí s aktivitou „nebeské království“, vede žáky k pochopení, že s nebeským královstvím se setkávají vždy, když zakouší odpuštění, trpělivost, pomoc... Vede je k tomu, aby si uměli těchto věcí všímat a radovat se z nich.

14. JEŽÍŠ NÁS UČÍ STÁVAT SE BLIŽNÍMI

Cíl hodiny

Žák na základě porozumění biblickému textu a seznámení se s životním příběhem Matky Terezy vysvětlí, jaké jednání je základem pro život v Božím království.

Žák na mapě najde Jericho a Jeruzalém.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se s žáky vrátí k výzvě z minulé hodiny. Ptá se jich, jestli to bylo těžké, nebo jim úkol dělal radost, co konkrétně prožili apod.

Metodika

Uvedení

Katecheta se zeptá žáků, jestli si pamatují, jak na podzim probírali, že přišel za Ježíšem bohatý mladík a ptal se ho, co má dělat, aby získal život věčný. A co mu Ježíš na to odpověděl? Asi tato otázka lidí v Ježíšově době hodně trápila. Dnes za Ježíšem přichází další člověk a zase se ho ptá, co má dělat, aby získal život věčný. Krátce si ještě zopakují, co vědí o věčném životě.

Boží slovo

„Miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou silou... a budeš žít.“ To není příkaz, ale dobrá zpráva! Máme naději, že když nám Bůh říká, jak máme milovat, že je to možné. Sám Bůh nám k tomu dává sílu a vlévá lásku. Bližní je ten, kdo je nám blízko, koho vidíme, potkáváme. Ten, kdo je na stejném místě (bydlí ve stejném městě, chodí do stejné školy). Stejně jsem i já bližním pro druhé. Bývá těžší milovat někoho, kdo ti „zabírá prostor“, než toho, kdo je daleko.

Práce s mapou

Žáci hledají na mapě Jericho a cestu z něj do Jeruzaléma.

Rozvíjející aktivity

1. ŽIVOT MATKY TEREZY

Katecheta seznámí žáky s životem Matky Terezy.

2. BOŽÍ KRÁLOVSTVÍ U NÁS

Katecheta vede žáky k tomu, aby dokázali nacházet různá řešení, jak být nositeli Božího království ve svém okolí.

a) Tomáš úmyslně rozbil okno. Reakce: *Zamysli se: proč to asi Tomáš udělal? Možná ho trápí, že je sám, a chtěl na sebe upozornit. Možná je vzteklý, protože na něj doma táta jenom křičí. Mohla by mu třída nějak pomoci, aby byl šťastnější a už nezlobil? Zvládne to třída sama, nebo se zkusí poradit s paní učitelkou, nebo někým moudrým?*

b) Nela je smutná. *Bavte se s dětmi, proč si myslí, že je Nela smutná, a jak by se to dalo řešit, jak jí pomoci či ji rozveselit.*

Ve všech situacích se můžeme pomodlit a prosit o Ducha Svatého.

Týdenní výzva

Katecheta uvede žáky do týdenní výzvy.

15. JEŽÍŠ NÁS UČÍ ODPOUŠTĚT

Cíl hodiny

Žák porozumí hodnotě odpuštění; vysvětlí, že odpuštění je Božím řešením na zlo mezi lidmi a že každý člověk je adresátem i šířitelem odpuštění. Přemýšlí o odpuštění v souvislosti se svým životem.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se s žáky vrátí k výzvě z minulé hodiny. Ptá se jich, co bylo těžké, co jim udělalo radost. Jestli se museli někdy i přemáhat a jestli se ta námaha vyplatila. Co se jim nepovedlo a jak by to mohli udělat jinak.

Metodika

Uvedení

Katecheta si vezme do rukou nějaký předmět a pustí jej. Předmět spadne na zem. Ptá se žáků: „Co jsem udělal“? Pustil předmět z rukou a už v rukou není. Je pryč. Podobné je to i s odpuštěním, o kterém budeme mluvit dnes. Možná se někdy trápíte myšlenkami, že vám někdo řekl něco škaredého. To je, jako byste drželi velký těžký kámen v rukou. Stačí tomu člověku odpustit – pustit ty myšlenky pryč – a uleví se vám.

2. varianta: Katecheta začne hodinu příběhem o Monice.

Boží slovo

Katecheta při komentáři fialového rámečku vysvětlí dětem, že odpustit neznamena nezasahovat proti zlu. Ve chvíli, kdy se ve třídě děje šikana apod., je třeba zasáhnout.

Diskuse k otázkám

Proč Ježíš tento příběh vypráví? Chce nám ukázat, že máme odpouštět lidem a svá odpuštění nemáme počítat, protože Bůh nám odpouští daleko více provinění. Pokud ale nebudeme chtít odpouštět lidem, Bůh neodpustí nám. V jaké modlitbě se takto modlíme? Otče náš. Zdá se vám to spravedlivé?

Rozvíjející aktivity

Katecheta vede pomocí těchto aktivit žáky k tomu, aby lépe uchopili tematiku odpuštění.

2. Boží odpuštění je: VELKÉ.

Týdenní výzva

Katecheta vede žáky k tomu, aby si uměli odpuštění propojit s tím, co sami denně prožívají.

16. JEŽÍŠ NÁS UČÍ POSLOUCHAT OTCE

Cíl hodiny

Žák se zamýšlí nad tím, co je to Boží vůle, uvědomuje si hodnotu překonávání se a prostřednictvím sebou zvoleného úkolu se cvičí ve vytrvalosti i ve chvílích, kdy přicházejí překážky.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se s žáky vrátí k výzvě z minulé hodiny.

Metodika

Uvedení

Tématem dnešní hodiny je Boží vůle. Jinak to můžeme také říct: Boží plán s námi. Kdo je Bůh? Náš milující Otec. A jaký si myslíte, že tento milující Otec má s námi plán? Abychom byli s ním v Božím království. Někdy i my sami máme nějaký dobrý plán, co bychom rádi dělali, ale najednou se nám nechce nebo přijde nějaká jiná překážka. I o tomto si budeme dnes povídat.

Boží slovo

Katecheta se nejprve s žáky může věnovat reáliím práce na vinici. Až žáci budou zorientováni v prostoru, v němž se děj odehrává, mohou se zabývat samotným vyprávěním a jeho poselstvím.

Rozvíjející aktivity

1. NA VINICI

Správné řešení úkolu:

B Nádrž byla rozdělena do několika částí. Očištěná šťáva procházela otvorem do sousední části, kde se nabírala do hliněných džbánů, které se uzavřely korkem pomazaným blátem.

E Víno se lisovalo šlapáním.

C Kanálky odvádějící šťávu do druhé nádrže.

D Kamenný podklad, do kterého se vyhloubila první nádrž.

A Na drcení hroznů mohlo pracovat i víc osob najednou. Záleželo na velikosti nádrže.

2. VÍTĚZÍM NAD LENOSTÍ

Katecheta vede žáky k uvědomění si, že pocit „nechce se mi“ je lenost a tu je třeba přemáhat. Zpočátku to může být náročné, ale když se člověk cvičí, stane se to pro něj snadné. Lenost je velmi nebezpečná, protože nám brání v konání dobra.

Týdenní výzva

Katecheta uvede žáky do týdenní výzvy.

17. POKUŠENÍ NA POUŠTI

Cíl hodiny

Žák vysvětlí význam postu, chápe, že jej doprovází pokušení, ví, že je třeba rozlišovat myšlenky, a je připravený k uvědomělému prožívání doby postní.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta vyzve žáky ke sdílení nad tím, jak se jim dařilo dělat radost.

Metodika

Uvedení

Katecheta se ptá žáků, jestli vědí, co se stalo nového. Co nového začalo. Může jim pomoci například obrázkem křížku z popela. Prostřednictvím krátké řízené diskuse uvede žáky do doby postní. Popeleční středou začíná nové liturgické období: doba postní. Tato doba trvá 40 dní. Během této doby se budeme duchovně posilovat modlitbou, postem a konáním dobra. Dají se očekávat pokušení, která nás budou odvádět od toho, co jsme si předsevzali. Proto budeme prosit Ježíše, aby nám dal sílu vytrvat v dobrém.

Boží slovo

Každému člověku se stává, že k němu přicházejí myšlenky, které jej povzbuzují ke zlu. Někdy se nám líbí a jindy zase ne. Někdy je ovládneme a někdy jim podlehneme. Takovýmto myšlenkám se říká pokušení. A takovéto myšlenky přišly i k Pánu Ježíši. On je vždy dokázal odehnat. A my dnes zjistíme, jak to dělal.

Diskuse nad otázkami

Kdo vyvedl Ježíše na poušť? Duch Svatý

Co dělal Ježíš na poušti? Postil se a modlil. Posiloval tak své duchovní svaly, aby lépe zvládl úkol, který mu Otec svěřil.

Jakým způsobem ďábel Ježíše pokoušel? Odváděl pozornost od jeho soustředěnosti na Otce a na jeho plán, odváděl jej od lásky k Otci. Dělal to tak, že mu připomínal jiné věci: jídlo, slávu, moc. Byla to taková ďábelská lest. Ježíš při těchto líbivých pokušeních nezapomněl na Otce a jeho plán a nenechal se oklamat.

Co udělal ďábel, když ho Ježíš neposlechl? Když jej neposlechl poprvé, zkoušel to znovu. Ale když viděl, že se mu nedaří, tak zmizel. Potom mu Otec poslal po andělech vynikající hostinu. Z toho vidíme, že když zůstaneme věrni Bohu, nemusíme se bát, že on se o nás nepostará. A také, že půst netrvá věčně. Po něm vždy následuje oslava. 😊

Katecheta zdůrazní, že půst má význam tehdy, když je z lásky k Bohu. Jinak je to jenom dieta.

Rozvíjející aktivity

UČÍME SE ROZLIŠOVAT

Katecheta vysvětlí žákům, že aby mohli lépe bojovat proti pokušení, je důležité naučit se rozlišovat dobré a zlé myšlenky. Dobrých se přidržet a od zlých utíkat. Mistr v rozlišování myšlenek byl sv. Ignác z Loyoly. Katecheta může žáky stručně seznámit s Ignácovým životem. Pomůže mu k tomu prezentace na webu učebnice.

Katecheta s žáky diskutuje o jednotlivých situacích. Vede žáky k tomu, aby se naučili promýšlet důsledky svého rozhodování. A také, aby uměli zdůvodnit svá rozhodnutí. Druhá situace není jednoznačná. Jaká jsou pro a proti? Katecheta vede žáky, aby se zodpovědně zamysleli nad třetí situací a hledali její řešení. Jsou i zde možné různé varianty?

Týdenní výzva

Katecheta žáky vede k tomu, aby si zvolili postní předsevzetí. Vede je k tomu, aby jejich předsevzetí bylo konkrétní. Může to být práce

na nějaké jejich slabosti. Žáci mají v příloze pomůcku ke sledování svého předsevzetí v průběhu celé doby postní.

18. PROMĚNĚNÍ NA HOŘE

Cíl hodiny

Žák na základě práce s biblickým textem a seznámením se s životy dvou mladých světců vysvětlí, že život v Boží blízkosti proměňuje a prozařuje náš život.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta s žáky probere, jak se jim daří v postním předsevzetí. Myslí na něj? Když na něj zapomenou, co by jim pomohlo si jej připomenout? Co jim pomáhá v jeho naplňování? Připomene jim, že postní předsevzetí děláme z lásky k Bohu, abychom se co nejlépe dokázali připravit pro jeho plán s námi.

Metodika

Uvedení

Katecheta vyzve žáky, aby si zavřeli oči a jeden po druhém říkali, co všechno může svítit. Téma uvede tím, že dnes uvidím, že svítit mohou i lidé, a dokonce i my sami.

Boží slovo

Bůh se člověku zjevuje, když je ztišený, o samotě: „...aby byli sami.“

Inspirace k duchovnímu životu

Katecheta může dle programu farnosti pozvat děti na adoraci nebo pro ně nějakou adoraci připravit. (Náměty na adorace s dětmi je možné nalézt na www.katechetiolomouc.cz)

Rozvíjející aktivity

1. MLADÍ LIDÉ, KTERÍ ZÁŘILI

Katecheta může žáky blíže seznámit s dvěma mladými svěťci:

Carlo Acutis: video „Kdo je Carlo Acutis?“

<https://www.youtube.com/watch?v=5BZS70uBmLk>; více informací:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Carlo_Acutis

Chiara Luce Badano: prezentace na webu učebnice; více informací:

<http://catholica.cz/?id=5369>

2. ZAPOMĚTLIVÝ ŘIDIČ

a) *Správná odpověď: Pane řidiči, nesvíťte.*

b) Co znamená svítit?

*Být napojený **na Boha**.*

*Mít rád **Boha i druhé lidi**.*

*Mít **radost**.*

*Umět **poděkovat**.*

*Umět druhé **povzbudit**.*

Týdenní výzva

Katecheta uvede žáky do týdenní výzvy, vede je ke konkretizaci toho, co si zvolí, že by chtěli procvičovat.

19. LAZAR Z BETÁNIE

Cíl hodiny

Žák na základě porozumění biblickému textu vysvětlí, že Ježíšova moc je silnější než smrt, protože on dává život.

Žák na mapě najde Betánii.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se s žáky opět vrací k jejich postnímu předsevzetí a ptá se, v návaznosti na předchozí hodinu, jestli se jim dařilo „svítit“ nebo všímat si lidí, kteří „svítí“.

Metodika

Uvedení

Lazar, Marie a Marta byli sourozenci. Žili na dvorci v Betánii. Byli to Ježíšovi přátelé. Lazar je těžce nemocný a umírá. Katecheta se může zeptat dětí, jestli už mají nějakou zkušenost ze smrti.

Boží slovo

V učebnici je uvedena zkrácená verze textu. Výběr veršů je soustředěn na víru v Ježíšovu moc (Marta). Žáci poznávají, že jeho moc sahá až za hranici smrti (z mrtvých zde nevstává člověk, který byl v kómatu, ale člověk, jehož tělo bylo již v rozkladu), žáci také vidí Ježíšovo propojení s Otcem. Katecheta doplní žákům jméno druhé Lazarovy sestry: Marie.

Práce s mapou

Žáci hledají na mapě Betánii.

Inspirace k duchovnímu životu

Marta vyznala svou víru v Ježíše. Církev má od počátku zformulované „vyznání víry“, skrze které křesťané vyznávají, v jakého Boha věří. Katecheta prostřednictvím aktivity na pravé straně vede žáky, aby si prohloubili své poznání o tom, kým je Ježíš, případně, kdo patří do jeho „rodiny“. Katecheta vysvětlí žákům, že když se budou toto vyznání modlit pravidelně, naučí se postupně rozjímat o Bohu a o tom, co dělá pro člověka (tak jak to dělají dospělí), a i tímto způsobem upevňovat svůj vztah s ním a svoji důvěru v něj.

Doplňující aktivity

Katecheta může žákům na doplnění pustit následující video:

<https://www.pastorace.cz/clanky/pribeh-housenky-a-motyla-smrt-teni-konec-kratke-video-pro-katechezi>

20. VJEZD DO JERUZALÉMA

Cíl hodiny

Žák vysvětlí, že Ježíš vjíždí do Jeruzaléma jako předpovězený král a propojí biblickou událost s okamžikem při slavení mše sv.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se s žáky opět vrací k jejich postnímu předsevzetí. Poté se ptá žáků, jestli se každý den modlili modlitbu Věřím v Boha a jestli už ji umí nazpaměť. Případně, co jim bránilo v denní modlitbě a co by se dalo udělat pro to, aby ji nezanedbávali.

Metodika

Uvedení

Vstupujeme do velikonočních událostí, zakončení Ježíšova života a jeho poslání na zemi. Ježíš vjíždí do Jeruzaléma (Zlatou) bránou, kterou má přijet slíbený Mesiáš. Katecheta může s dětmi zopakovat, co už vědí o Mesiáši. Jaký je význam toho slova.

Boží slovo

K rozvinutí tématu pomůže prezentace na webu učebnice.

Duchovní život dítěte

Katecheta vede žáky k propojení biblické události s děním při mši svaté a k úctě k Ježíši, nejvyššímu Králi, kterou projevujeme i tím, že

poklekáme před svatostánkem nebo v nejdůležitějších částech mše svaté.

Rozvíjejícími aktivitami provádí žáky oslík.

2. OSLÍK V JEŽÍŠOVĚ ŽIVOTĚ

Kdy se oslík setkal s Ježíšem?

- 1) Při cestě do Betléma (kdy byl Ježíš ještě v těle Panny Marie).
- 2) Při Ježíšově narození.
- 3) Při Ježíšově vjezdu do Jeruzaléma.

Doplňující aktivity

Žáci si mohou vyrobit také posuvný kalendář Svatého týdne a pomocí něho si zopakovat jednotlivé dny velikonočních svátků:

<http://brno.biskupstvi.cz/kc/soubory/Velikonoce/kalendar%20def.pdf>

nebo oslíka s Ježíšem na hřbetě. Oslíka mohou polepit bavlnkami a vytvořit mu tak srst.

<https://deti.vira.cz/kalendar/postni-doba/kvetna-nedele>

Týdenní výzva

Katecheta ještě jednou žákům připomene propojení události se mší svatou a povzbudí je k tomu, aby na to při mši svaté vždy pamatovali.

21. JEŽÍŠ DÁVÁ SVŮJ ŽIVOT

Cíl hodiny

Žák vysvětlí, že Ježíš nám dává svůj život: skrze službu a dar eucharistie, takto nám dává příklad k následování.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se s žáky opět vrací k jejich postnímu předsevzetí, poté se žáků ptá, jestli byli na mši svaté a jestli si při ní vzpomněli na Ježíšův vjezd do Jeruzaléma. Zeptá se jich, při které části. Dále se ptá, na co myslí, když v kostele poklekají nebo klečí. Připomene, že toto gesto znamená, že se klanějí Ježíši, tomu největšímu Králi.

Metodika

Uvedení

V dnešní hodině se budeme zabývat předposledním dnem Ježíšova pozemského života. Katecheta vyzve žáky, aby se zamysleli, nad tím, jak by chtěli strávit poslední den svého života. Co by v něm chtěli zažít?

Boží slovo

S posledními událostmi Ježíšova života se žáci seznamují prostřednictvím obrazů. Ježíš těmito událostmi završil to, co dělal po celý svůj život: poslouchal Otce (plnil jeho vůli), miloval lidi, sloužil jim (odpouštěl hříchy, uzdravoval a ukazoval cestu do Božího království). Nyní jim dává své tělo a krev jako posilu na tuto cestu. Současně vyzývá k následování právě ve službě lidem.

Obrázek 1 **Ježíš myje nohy učedníkům**

A říká: „Jak jsem já udělal vám, tak máte dělat i vy.“ Co tím Ježíš myslí? Máme jej následovat v láskyplné službě druhým.

Obrázek 2 **Ježíšova poslední večeře**

Ježíš říká: „Vezměte a jezte: toto je moje **tělo**.“ Odkud známe tato slova? Ze mše svaté.

Obrázek 3 **Ježíšova poslední večeře**

Ježíš říká: „Toto je kalich mé **krve**. To konejte na mou **památku**.“ Co znamená druhá věta? Ježíš nás zve k přijímání jeho těla a krve v eucharistii.

Obrázek 4 **Ježíš prosí o modlitbu**

Ježíš říká: „Má duše je smutná až k smrti. Zůstaňte zde a bděte se mnou.“ Dopiš k učedníkům jména: **Petr, Jakub, Jan**. Jsou to ti samí učedníci, kteří s ním byli při jeho proměnění na hoře. Ježíš má strach a prosí své přátele, aby se v nejtěžší chvíli jeho života za něho modlili.

Obrázek 5 **Ježíš se modlí**

Ježíš se modlí slovy: „Otče, ne jak já chci, ale jak ty chceš.“ Tři učedníci usínají a Ježíš zůstává opravdu sám. Je zvyklý konat vůli Otce, a tak i teď ji přijímá. V té chvíli Otec posílá anděla, aby jej posílil. Co děláš ty, když máš strach? Co bys v tu chvíli potřeboval?

Obrázek 6 **Ježíš se vydává**

Ježíš: „Koho hledáte?“

Vojáci: „Ježíše Nazaretského.“

Ježíš: „Já jsem to!“

Ježíš přišel, aby svým životem, smrtí a zmrtvýchvstáním otevřel člověku dveře k Otci do Božího království. Jeho smrt není smutná náhoda, není dílem těch, kteří jej zajali, ale on sám jej vydává, aby nás zachránil.

Týdenní výzva

Ježíš poslední hodiny svého život trávil se svými nejbližšími. Tyto chvíle naplnil projevy lásky. Katecheta vyzve žáky, aby se učili podobným projevům lásky, a to už od těch nejobyčejnějších věcí jako je společné stolování v rodině.

22. JEŽÍŠ SVOU SMRTÍ OTEVÍRÁ NEBE

Cíl hodiny

Žák vysvětlí, že Ježíšova smrt je vítězstvím nad hříchem. Skrze křest člověk přijímá účast na jeho vítězství, tento nový život rozvíjí pokorou a láskou.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se s žáky opět vrací k jejich postnímu předsevzetí, poté se ptá žáků na týdenní výzvu z minulé hodiny.

Metodika

Uvedení

Katecheta se ptá žáků, jak si představují nebe. Co si pamatují o nebeském/Božím království? Kdy začíná život v tomto království? A čím začal historicky? (Ježíš přichází na zem a s ním i Boží království. Ježíš nás svým životem učil, jak žít jako děti Božího království, ale teprve svou smrtí otevřel brány nebe naplno.)

Boží slovo

Žáci v příloze najdou popisky k obrázkům, vystříhnou je, správně seřadí a nalepí. Katecheta při tom vede žáky k tomu, aby si uvědomili závažnost Ježíšovy oběti, a současně vysvětluje, že se jedná o dílo velké Boží lásky k člověku. Bůh nás chce mít u sebe v Božím království. V této cestě člověku bránil hřích, proto jej Boží Syn musel zničit. Je na nás, jestli se dáme na Ježíšovu vítěznou stranu, nebo se necháme ničit zlem.

Diskuse k otázkám

Co si myslíš, že znamená Ježíšova věta: „Dnes budeš se mnou v ráji“? Už budeme navždy spolu.

Proč to Ježíš zločinci slibuje? Tento zločinec Ježíši uvěří, uznává svoji vinu a prosí jej o pomoc. Ježíš rád pomáhá každému, kdo jej o to poprosí.

Rozvíjející aktivity

1. Napiš, které tři osoby při křížové cestě Ježíšovi prokázali lásku a jak:
Šimon – pomáhá nést Ježíši kříž. (Pomáhá, protože je k tomu vyzván: Ježíš přijímá i jeho neochotnou pomoc.)

Veronika – podává roušku, aby si mohl Ježíš utřít tvář.

Zločinec na kříži – zastává se jej před těmi, kdo se mu vysmívají.

2. Můžeme i my dnes Ježíšovi prokazovat lásku? Katecheta vede s žáky diskusi o tom, jak by mohli prokazovat lásku Ježíši. Jejich nápady může zapisovat na tabuli, žáci si poté vyberou čtyři způsoby a napíší do učebnice. *Náměty k diskusi: láska se projevuje vzájemnou důvěrou; věříme v Ježíše a jeho pomoc, stejně jako mu uvěřil zločinec; snažíme se žít podle jeho rad a nezraňovat jej tím, že hřešíme; setkáváme se s ním v modlitbě, podle jeho vzoru pomáháme lidem, odpouštíme, přicházíme za ním na mši svatou; apod.*

Týdenní výzva

Katecheta vede žáky k tomu, aby si uvědoměle vybrali, jak chtějí Ježíši projevovat lásku. Vede je ke konkrétním rozhodnutím.

23. JEŽÍŠ VSTAL Z MRTVÝCH!

Cíl hodiny

Žák vysvětlí, že Ježíš vstal z mrtvých a žije dál, setkává se se svými učedníky a povzbuzuje je. Žák se učí poznávat a uvědomovat si Ježíšovu přítomnost.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se s žáky vrací k úkolu: projevovat Ježíši lásku. Vzpomněli si? Dařilo se? Jaká byla hlavní překážka a co pomáhalo?

Metodika

Uvedení

Katecheta připomene žákům, čím končila minulé hodina: Ježíš slibuje zločinci: „Ještě dnes se mnou budeš v ráji.“ Co se dělo pak? Podívejte se na obrázek v učebnici a zkuste sami říct, co se dělo poté, co Ježíš zemřel na kříži.

V dnešní hodině jsme svědky Ježíšova zmrtvýchvstání. První, kdo se s ním setkává, je Marie z Magdaly. Proč právě ona? Protože ona jej hledala. I když si myslela, že je mrtvý, šla alespoň za jeho mrtvým tělem. Ale Ježíš se jí ukázal živý. A takto žije dál a setkává se se svými učedníky a posiluje je. Takto se může setkávat také s každým z nás.

Boží slovo

Ten, kdo se setká s Ježíšem, zakouší radost, která jej nutí, aby se následně stal jeho svědkem.

Rozvíjející úkoly

1. MŮJ PŘÍBĚH SETKÁNÍ S JEŽÍŠEM

Žáci do prázdného leporela dokreslují svůj příběh setkávání s Ježíšem. Katecheta s nimi nejprve probere, jaké situace to mohou být: mohou to být jednotlivé hodiny náboženství, u dětí pokřtěných: křest, modlitba, mše svatá, svátosti, když jim někdo povídá o Ježíši, když si sami čtou o Ježíši, když někomu pomáhají z lásky k Ježíši. Katecheta nechá žáky, ať sami nejprve říkají jednotlivé situace, až nakonec je doplní a shrne.

Týdenní výzva

Katecheta vede žáky k zamyšlení, jestli také znají nějakého takového „svědka víry“. Povzbudí žáky k tomu, aby za tímto člověkem šli a zeptali se ho na jeho svědectví víry.

24. JEŽÍŠ SE ZJEVUJE UČEDNÍKŮM

Cíl hodiny

Žák na základě práce s biblickým textem poznává, že Ježíš přichází do společenství věřících, vnímá, že tímto společenstvím se v současnosti stává společenství farnosti.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se ptá žáků na výsledky týdenní výzvy. Bylo těžké takového člověka najít? Co se od „svědků víry“ dozvěděli?

Metodika

Uvedení

Lidé v průběhu života patří do různých skupin: spolužáci, fotbalisté, spoluobčané apod. Do jakých skupin patříte vy? Ve které skupině je vám nejlépe a proč? (Většinou tam, kde se lidé mají rádi.) Co všechno tam probíhá a kdo všechno do takovéto skupiny patří? (Je zde nějaký společný zájem či program, společné žití a většinou je zde nějaký člověk, který to vede: starosta, ředitel, otec rodiny apod. A potom jsou tu lidé, kterým jsou svěřeny různé úkoly či služby: školník, uklízečky, kuchařky...)

Varianta b: Katecheta může přinést obrázky různých skupin a na základě obrázků může proběhnout úvodní krátká diskuse.

Katecheta uzavře úvodní aktivitu např. těmito slovy: Dnes se budeme zabývat skupinou společenství Ježíšových učedníků. A uvidíme, že takovéto společenství existuje i dnes a že do něj patříme nebo můžeme patřit.

Boží slovo

Ježíš se po svém zmrtvýchvstání několikrát zjevuje svým učedníkům. Dává jim najevo, že jim odpustil to, že jej opustili při jeho zatčení. Učedníci mají zprvu ostych, ale když vidí, že je má stále rád, zažívají velkou radost z toho, že se s ním mohou opět setkat. Takto je Ježíš znovu povzbuzuje k odvaze žít pro Boží království a znovu jim připomíná všechno, co je učil. Připravuje je tak na chvíle, kdy od nich odejde a oni sami budou muset hlásat Boží království po celém světě.

V dnešním úryvku se Ježíš setkává s učedníky opět při rybolovu – jako tenkrát poprvé, kdy jim řekl, že z nich udělá rybáře lidí. Po společné snídani následuje rozhovor s Petrem. Poté, co Petr třikrát vyzná, že má Ježíše opravdu rád, mu Ježíš svěří službu starat se o společenství jeho učedníků a učednic, včetně těch, kteří ještě budou přibývat.

Katecheta propojí látku s informacemi, které mají žáci ve Slovníčku.

Rozvíjející úkoly

1. MILUJEŠ MĚ?

Pro každé společenství je důležité, abychom si v něm uměli vzájemně projevovat lásku.

2. FARNOST

Viděli jsme, že v každém společenství mají lidé na starosti různé úkoly. Tak je tomu i ve farnosti, která je společenstvím Ježíšových učedníků.

Po vypsání koleček si žáci v příloze najdou další část úkolu, vystřihnou a nalepí do učebnice. Poté společně nalepený lístek vyplní.

Katecheta může do hodiny pozvat někoho z aktivních lidí ve farnosti, aby povyprávěl žákům, co dělá a proč.

Týdenní výzva

Katecheta na základě reálií dané farnosti pomáhá žákům objevit jejich konkrétní místo.

25. JEŽÍŠ POSÍLÁ DUCHA SVATÉHO

Cíl hodiny

Žák vysvětlí, že Ježíš poté, co vystoupil na nebesa, posílá Ducha Svatého, poznává, kdo je Duch Svatý a jak působí v životech člověka a v životě církve.

Diskuse nad týdenní výzvou

Přemýšleli žáci o své roli ve farnosti?

Metodika

Uvedení

Katecheta se ptá žáků: Při jaké příležitosti dostáváte dárky? Od koho? Máte z nich radost? Zakončí: Ježíš, než vystoupil do nebe, řekl učedníkům, ať čekají v Jeruzalémě na jeho dar. Ví už někdo, jaký dar to byl? Ať si to zatím nechá pro sebe.

Boží slovo

Ježíš sesílá na apoštoly svého Ducha. Ten je proměňuje a spojuje do společenství církve, ve které a skrze kterou působí až dodnes.

Diskuse k otázkám

Co způsobil Duch Svatý? Duch Svatý naplnil apoštoly a proměnil je. Způsobil, že najednou rozuměli všemu, co jim Ježíš říkal. Dal jim odvahu vyjít ven k lidem a hlásat radostnou zvěst o Božím království. Duch Svatý spojuje všechny, kteří chtějí následovat Ježíše do jedné velké rodiny, které říkáme církev. A v této církvi neustále působí a skrze ni působí v celém světě.

Na závěr diskuse katecheta žákům přečte a okomentuje definici církve ze Slovníčku, naváže na ročníkové téma: Ježíš zve k následování. Vysvětlí žákům, že celý proces sesílání Ducha Svatého, proměny člověka, spojování a působení Ducha Svatého uprostřed církve funguje neustále.

Rozvíjející úkoly

1. DUCH SVATÝ

1. Zvěstování: Maria poté, co souhlasí s Boží vůlí, je naplněna Duchem Svatým a stává se matkou Božího Syna. – Duch Svatý proměňuje náš život.

2. Navštívení: Alžběta je při setkání s Marií naplněna Duchem Svatým a poznává, že Marii se narodí Boží Syn. – Dává schopnost poznávat Boží tajemství.

3. Pokušení na poušti: Duch Svatý vede Ježíše na poušť, aby se zde připravil na své poslání. – Radí nám, co máme dělat.

4. Soslání Ducha Svatého: Duch Svatý sestupuje na Ježíšovy přátele, vytváří z nich společenství církve a proměňuje v odvážné hlasatele. – Spojuje a dodává odvahu.

2. DARY DUCHA SVATÉHO

Tím velkým darem, který Ježíš dává, je Duch Svatý. Ten s sebou přináší další vzácné dary: moudrost, rozum, radu, sílu, umění, zbožnost a bázeň Boží. K vysvětlení jednotlivých darů Ducha Svatého pomůže katechetovi prezentace na webu učebnice.

26. PETR KÁŽE ZÁSTUPU

Cíl hodiny

Žák na základě biblického textu uvažuje nad významem křtu, popíše jeho účinky a je motivován pečovat o svůj život/život ze křtu skrze skutky lásky.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se ptá žáků, zda si přes týden vzpomněli na Ducha Svatého a prosili jej o pomoc. Společně hledají, co by jim pomohlo k tomu, aby si na něj příště vzpomněli.

Metodika

Uvedení

Katecheta se ptá žáků: Už se vám někdy stalo, že jste udělali něco špatně? Jak jste zareagovali, když vám to někdo vytknul? Dnes se podíváme na to, co Petr vytýká lidem, kteří jej poslouchají, a jak na to oni reagují.

Boží slovo

Katecheta vysvětlí žákům, že tento úryvek navazuje na úryvek z minulé hodiny.

Petr vytýká lidem, že ukřižovali Mesiáše, a hned nabízí řešení: obraťte se a nechte se pokřtít.

Katecheta s žáky zopakuje, co všechno už vědí o křtu: Kdo může křtít, jakým způsobem, co se při křtu děje... a doplní o informace uvedené v učebnici.

Rozvíjející aktivity

1. KŘEST

Řešení:

Křtem člověk začíná nový život:

život s Bohem, který se stává jeho Otcem.

život s Ježíšem, se kterým je takto tajemně propojen.

život s Duchem Svatým, který jej proměňuje, vede a posiluje.

život v církvi, ve které může zažívat Boží království už tady na zemi.

Katecheta uvádí žáky do smyslu každé z vět.

2. PÉČE O ŽIVOT ZE KŘTU

Katecheta uvede žáky do aktivity. Může si pomoci obrázky semínka a rostlin.

Řešení:

- modlitba a svátosti;
- skutky lásky a život ve společenství;
- důvěra Bohu a život podle jeho Slova.

Katecheta s žáky diskutují nad tím, jak tyto skutečnosti pomáhají k rozvoji života ze křtu.

Týdenní výzva

Katecheta připraví žáky na týdenní výzvu tím, že s nimi nejprve hledá, jaké skutky lásky by mohli prokazovat (mohou se inspirovat v hodině 7), a na závěr je povzbudí k této snaze.

27. JEŽÍŠ POVOLÁVÁ ŠAVLA

Cíl hodiny

Žák na základě práce s biblickým textem poznává, že Ježíš si může vyvolit kohokoli za svého apoštola. I toto, který pronásleduje jeho církev. Formuje si svůj postoj k nepřátelům.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se baví s žáky o tom, jak se jim dařilo v týdenní výzvě.

Metodika

Uvedení

Katecheta se ptá žáků: Už jste někdy slyšeli o tom, že by se nějaký člověk, který dělá něco špatně, obrátil a změnil své jednání? Proč došlo k té změně? Uzavře: Dnes se o jednom takovém člověku dozvíme a také se dozvíme, co jej ke změně jeho života vedlo.

Boží slovo

V první hodině jsme si četli o tom, jak Ježíš povolává rybáře. Podobně dnes povolává Šavla. Přestože je Ježíš po smrti, stále žije a stále si povolává nové a nové učedníky. Volá k sobě každého. Šavel byl na cestě, na které chtěl Ježíšovy učedníky pozatýkat a nechat je uvěznit. A Ježíš mu při této cestě říká: Já chci, abys i ty byl mým učedníkem. Katecheta vysvětlí žákům, že tohoto Šavla dnes známe pod jménem Pavel jako velkého misionáře. O jeho misii se víc dozvědí v příštích hodinách.

Ve Slovníčku si žáci přečtou, kdo je to misionář.

Část o přímluvné modlitbě se vztahuje k týdenní výzvě.

Rozvíjející aktivity

1. PROMĚNA

Katecheta uvede aktivitu tím, že žáky krátce seznámí s osobností Štěpána. Pomůže mu prezentace na webu učebnice.

Kdo to byl Štěpán: Muž plný víry a Ducha Svatého. (Sk 6,5)

Věta, kterou řekl těsně před svou smrtí: „Pane, nepřičítej jim tento hřích.“ (Sk 7,60)

Tato věta vypovídá: On sám odpustil svým pronásledovatelům. Modlil se za ně a obětoval svůj život.

2. BLUDIŠTĚ

Milujte své nepřátele a modlete se za ty, kdo vás pronásledují. (Mt 5,44)

Týdenní výzva

Učitel přemýšlí společně s žáky, co to znamená obětovat. Pomůže jim k tomu Slovníček. A poté hledají, co by oni mohli obětovat. Žáci zkouší sami navrhopvat, učitel je doplňuje a koriguje. (Něco, na co mám chuť: sladkost, hru na mobilu, seriál; svůj čas: věnovat se někomu, něčemu, připravit dárek pro někoho, apod.)

28. MISIJNÍ CESTY APOŠTOLA PAVLA

Cíl hodiny

Žák rozumí tomu, že apoštol Pavel hlásal víru v Ježíše po celém tehdejším světě a přemýšlí o důvodech jeho činnosti. Vysvětlí, že sv. Cyril a Metoděj, kteří přinesli víru do naší země, jsou pokračovateli Pavlovy misijní horlivosti. Chápe, že misijní činnost je součástí života církve a každého křesťana.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se baví s žáky o tom, jak se jim dařilo v týdenní výzvě.

Metodika

Uvedení

Katecheta se ptá žáků, zda cestují rádi a co při svých cestách dělají. Pak připomene, že se minulou hodinu dozvěděli o misionářích, kteří cestují proto, aby hlásali dobrou zprávu o Ježíši a Božím království. V této hodině se budeme věnovat právě takovýmto misijním cestám.

Práce s mapou

Cesty apoštola Pavla: Katecheta pomocí úkolů pomůže žákům k seznámení se Pavlovými misijními cestami

1. cesta: začíná i končí v Antiochii Syrské; je popsána v Sk 13, 1 – 15,35.

Obec, kde vzniklo označení křesťané, se jmenuje Antiochie.

2. cesta: začíná i končí také v Antiochii Syrské; je popsána v Sk 15,35 – 18,22. Duch Svatý při ní bránil Pavlovi a Barnabášovi hlásat Boží slovo v některých oblastech a vedl je do oblastí, které by je samotné ani nenapadlo navštívit. Pomocí snu je navedl, aby jeli přes moře do Makedonie

3. cesta: Antiochie Syrská – Jeruzalém (Sk 18, 23 – 21,26)

4. cesta: Jeruzalém – Řím

Rozvíjející aktivity

1. PAVLOVI SPOLUPRACOVNÍCI

Katecheta pomůže žákům pochopit, že k misii je povoláno celé společenství církve. Při tomto poslání si máme všichni vzájemně pomáhat. Také Pavlovi v jeho misii pomáhalo velké množství lidí.

Pavla na jeho 1. misijní cestě doprovázel Barnabáš. (Sk 13,2)

Finančně jeho misii podporovala obchodnice s látkami Lýdie. (Sk 16,14)

U manželů Priscilly a Akvily nějakou dobu bydlel a pracoval, protože se živil stejným řemeslem – výroba stanů (Sk 18,2)

Timotej doprovázel Pavla na některých jeho cestách, pomáhal mu, když byl vězněný, a ošetřoval, když byl nemocný. Pavel jej také pověřoval důležitými úkoly. (1 Kor 4,17)

2. MISIE CYRILA A METODĚJE

Katecheta uvede aktivitu tím, že žáky krátce seznámí se sv. Cyrilem a Metodějem. Pomůže mu prezentace v aplikaci.

b) 5. července

Týdenní výzva

Katecheta společně s žáky přemýšlí, jakým způsobem by se mohli konkrétně zapojit do misie církve.

29. PAVLOVY DOPISY

Cíl hodiny

Žák vysvětlí, že Pavel se prostřednictvím dopisů dál stará o založená společenství. Zamýšlí se nad hodnotami ovoce Ducha Svatého, o kterém píše Pavel Galaťanům.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta se s žáky baví o tom, jak se jim dařilo v týdenní výzvě.

Metodika

Uvedení

Katecheta se ptá žáků, jestli už někdy někomu napsali dopis nebo pohlednici. Na základě situace žáků téma rozvést dál. Kdo píše komu a proč.

Boží slovo

V této hodině se žáci seznamují s listy apoštola Pavla a konkrétně se třemi úryvky z jeho listů.

Žáci mohou na mapě z předchozí hodiny hledat místa, kam posílal Pavel své dopisy.

Duchovní život dítěte

Katecheta vysvětlí, že žít podle Božího slova znamená žít podle přikázání, která Bůh dává, a že největším přikázáním je přikázání lásky: milovat Boha nadevše a bližního jako sebe samého.

Diskuse k otázkám

Proč je pro nás důležité, abychom si Pavlovy dopisy četli? Tyto dopisy jsou součástí Bible, to znamená, že i skrze ně k nám promlouvá Bůh.

Jaké ovoce máme přinášet do světa? Katecheta s žáky projde ovoce Ducha Svatého z listu Galaťanům. U každé hodnoty se zastaví a snaží se ji konkretizovat tak, aby žáci dál dokázali pokračovat v rozvíjejících aktivitách.

Doplňující aktivita

Pro rozvinutí tématu může pomoci prezentace v aplikaci.

Týdenní výzva

Katecheta motivuje žáky, aby si přes prázdniny přečetli nějakou dětskou duchovní literaturu. Pokud funguje farní knihovna, může nabídnout žákům konkrétní knihy nebo může rodičům nějaké knihy či autory doporučit, aby je žákům koupili. Např. knihy od Marie Holkové, Zuzany Halasové, knihu Drakobijce, edici knihy Výpravy do doby Ježíšovy, aj.

30. NOVÉ NEBE A NOVÁ ZEMĚ

Cíl hodiny

Žák vysvětlí symboliku ženicha a nevěsty z knihy Zjevení, vytváří si představu o novém nebi a nové zemi, ve všem, co prožívá, opírá svoji naději o důvěru v Boha, který všechno směřuje k dobrému konci.

Diskuse nad týdenní výzvou

Katecheta připomene žákům výzvu na četbu knih přes prázdniny.

Metodika

Uvedení

Katecheta se ptá žáků, jestli mají rádi nové věci. Proč ano? Proč ne? Pokračuje: V dnešní hodině se něco dozvíme o nové zemi a novém nebi. Jak byste si takovou zemi a nebe představovali? Bible je kniha, která často využívá obrazných vyjádření a tak je tomu i s texty, které si budeme číst dnes.

Boží slovo

Křesťané se nebojí konce světa, protože vědí, že pak začne něco nového, něco daleko lepšího: Bůh pro tuto dobu připravil nové nebe a novou zemi. Na této nové zemi bude Bůh bydlet společně s lidmi. Už je nic od sebe nebude dělit. Proto se křesťané od počátku na tuto dobu velmi těší.

Diskuse nad otázkami

Jak byl vystrojen nový Jeruzalém? Jako nevěsta.

Kdo má v tomto městě bydlet? Boží lid a Bůh uprostřed nich.

Rozvíjející aktivity

1. PROROCTVÍ O NOVÉM SVĚTĚ

Tato aktivita má pomoci žákům představit si Boží království jako místo pokoje a společné radosti. Pro některé žáky je vypovídající obraz svatby či hostiny, pro jiné to může být právě obraz z přírody (Iz 11,6–8).

Správně spojení: vlk – beránek, levhart – kůzle, tele – lvice, kráva – medvědice.

2. NAPLNĚNÍ PROROCTVÍ

Kniha zjevení apoštola Jana je poslední knihou Bible. V ní Bůh potvrzuje, že tato doba nové země nastane.

Ježíš přichází jako ženich.

Církev (všichni pokřtění) se stává Ježíšovou nevěstou.

3. CÍRKEV JAKO NEVĚSTA

Katecheta vede žáky ke společnému zamyšlení: Čím se může církev jako nevěsta okrášlit pro svého ženicha? Jsou to dobré skutky? Modlitby? Čestný život? Oběti? Odpuštění? Milosrdenství? Co to může být konkrétně v životě žáků?

Týdenní výzva

Katecheta vede žáky k tomu, aby si z předchozí diskuse vyvodili konkrétní závěr pro svůj život.